

Profitti

TALOUS & TILINTARKASTUS 2/2024

Monta tietä tilintarkastajaksi

Katja Rumpunen

Tuukka Järvinen

Milja Nieminen

Tilintarkastusalan on
aika nousta tietoisuuteen

ST-Akatemia huolehtii tilintarkastajien
ajantasaisesta osaamisesta

Tilintarkastajat
tekoälyn aikakaudella

ESG-VALMENNUSOHJELMA 2025

Tulossa jälleen huhtikuussa –
uudistettuna ja entistä parempana!

Suositussa ESG-valmennusohjelmassa on kouluttautunut jo noin 500 henkilöä. Valmennusohjelman suoritettuasi, sinulla on erinomaiset valmiudet varmentaa kestävyysraportti vaadittavien kriteerien mukaisesti. Voit myös rekisteröityä PRH:n hyväksymäksi KRT-tilintarkastajaksi, kun muut edellytykset täyttyvät.

Ilmoittautuminen aukeaa alkuvuodesta 2025

Valmennus sisältää:
1 verkkokurssi ja
5 koulutuspäivää

Jäsenhinta:
2 100 € + alv

Lue lisää:
[stakatemia.fi/esg-
valmennusohjelma](https://stakatemia.fi/esg-valmennusohjelma)

”Mä oon tilintarkastaja”

Tilintarkastaja on tuo harmaa eminenssi, joka yksinään puurtaa numeroiden parissa ja ei pahemmin kenenkään kanssa kommunikoi. Näin voisi tiivistää kärjistäen nuorten aikuisten mielikuvan tilintarkastajan ammatista.

Viime keväänä selvitimme kyselytutkimuksella ensimmäistä kertaa alan tunnettuuden lähtötasoa nuorten aikuisten keskuudessa. Eniten tuloksissa hätkähdytti se, miten yksinäiseksi työksi ammatti koettiin.

Tilintarkastaja on vanha, perinteinen ammatti, ja tilintarkastajaksi pääseminen edellyttää pitkäjänteistä ahkerointia usean vuoden ajalta. Ei riitä, että on suorittanut riittävät korkeakouluopinnot, vaan myös työkokemusta ja koulutusta tarvitaan, lisäksi hyväksytysti suoritettu tutkintotentti. Alalle ei tulla suoraan koulunpenkiltä, vaan se vaatii vielä paljon ahkerointia ja motivaatiota.

Tutkimuksesta kävi ilmi, että monikaan nuori ei tiedä, miten monipuolisesta ammatista on kyse, ja miten paljon tiimityöskentelyä työ sisältää. Tilkkari voi hakeutua isoon tai pieneen yhteisöön, toimia yksityrittäjänä ja keskittyä isoihin tai pieniin asiakasyrityksiin. Hän voi painottaa asiakaskuntansa tai työnantajansa valinnalla kansainvälisyyttä. Omilla valinnoillaan voi monesti vaikuttaa siihen, miten työ eri aikakausille jakautuu ja millaiseksi työn sisältö muodostuu.

Monipuolista ja yllätyksellistäkin työtä kuvataan tilintarkastusyhteisöjen kanssa yhteistyössä toteutetussa alan tunnettuuskampanjassa, jonka voi nähdä niin elokuvateattereissa kuin sosiaalisessa mediassa – siellä, missä nuoret aikaansa viettävät. Tarkempia faktoja alasta kerrotaan tilintarkastajaksi.fi -kampanjasivulla.

Tämän lehden teemana on alan tunnettuus, osaaminen ja koulutus. Kerromme artikkeleissamme esimerkiksi koulutuspolusta, miten luodaan perusta tilintarkastajan uralle ja minkälaista osaamista tilintarkastaja jatkossa tarvitsee.

Hyviä lukuhetkiä ja rauhallista vuodenvaihdetta!

Jaana Lindman
päätoimittaja
p. 09 7552 2038

Tilintarkastajapäivä 2025

Pe 10.1.2025, Pikku-Finlandiassa tai etänä

Tilintarkastajapäivä kokoaa yhteen tilintarkastajat ja alan tärkeimmät sidosryhmät ja tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden kuulla ajankohtaisista trendeistä ja puheenaiheista tilintarkastusosalalla!

Päivän aikana osallistujat pääsevät syventymään alan viimeisimpiin kehityssuuntiin, lainsäädäntömuutoksiin ja parhaisiin käytäntöihin, jotka vaikuttavat suoraan heidän työhönsä ja asiakkaidensa tarpeisiin. Koulutuspäivän päätteeksi palkitaan ansioituneita alan ammattilaisia heidän työstään tilintarkastuksen hyväksi.

Päivä huipentuu tyylikkääseen cocktailtilaisuuteen, jossa juhlistamme uusia HT-, KHT- ja JHT-tilintarkastajia. Älä jätä väliin vuoden ensimmäistä tapahtumaamme – nähdään Helsingissä!

Early Bird
-jäsenhinta
290€
(+alv)

Early Bird on voimassa
31.12.2024 saakka. Norm.
jäsenhinta 350 € (+alv).

27

34

XX

Tähän nosto.

Profitti

SISÄLTÖ 2 / 2024

- Pääkirjoitus**
"Mä oon tilintarkastaja"
- Uutiset**
- Sannan sanoin**
Ihastu tilintarkastajan ammattiin!
- Osaaminen**
Monta tietä tilintarkastajaksi
Haastattelussa Katja Rumpunen,
Tuukka Järvinen ja Milja Nieminen
- Kehittäminen**
ST-Akatemia huolehtii
tilintarkastajien ajantasaisesta
osaamisesta
- Digitalisaatio**
Digitaaliset työvälineet
osana tilintarkastajan työtä
- Kehittäminen**
Tilintarkastajat tekoälyn
aikakaudella
- Useita reittejä kestävyys-
raportointitarkastajaksi**
- Tunnettuus**
Tilintarkastusalan aika nousta
tuntemattomuudesta tietoisuuteen
- Kestävyys**
Kestävyysraportoinnin
varmentaminen – mistä on kyse?
- Lakikatsaus**
Muutoksia kirjanpitolakiin,
osakeyhtiölakiin ja
kauppamarilakiin
- Osakeyhtiölaki uudistuu
– tavoitteena keventää yritysten
hallinnollista taakkaa
- Laki**
Näkemyksiä kaupparekisterilain
muutoksiin
- Kolumni**
Menestyvän tilintarkastajan
osaamisprofiili: Mitä taitoja tarvitaan?
- Tilintarkastajan rooli Osa 3/3**
Tilintarkastaja – yrityksen
tukena saneerausmenettelyssä
- Henkilökuva**
Yhdistyksen tehtävä on
palvella jäsenkuntaa
- Jäsenuutisia**

Yhdistyksen hallitus sai kesäkuussa uuden puheenjohtajan

Suomen Tilintarkastajat ry:n uusi hallitus valittiin vuosikokouksessa 13.6.2024, Helsingissä.

Puheenjohtajaksi kaksivuotiselle kaudelle valittiin **Osmo Valovirta** (EY). Valovirran rinnalle varapuheenjohtajiksi nimettiin edelliseltä kaudelta tehtävässä jatkava **Sari Hakala** (NeonAudit) sekä uutena tehtävään nimitetty **Markku Katajisto** (PwC).

Hallituksen kokoonpanoon saatiin myös uutta osaamista ja vahvistusta, kun uusina jäseninä aloittavat **Reeta Virolainen** (Deloitte) ja **André Engström** (Grant Thornton). Osalla edellisen kauden jäsenistä on myös ilo jatkaa hallitustehtävissä. ■

Ensi kertaa järjestetty Tulevaisuuden tilintarkastajat -tilaisuus keräsi kiitosta

Syyskuussa järjestetty Tulevaisuuden tilintarkastajat -tapahtuma keräsi yhteen alan tulevaisuuden lupaukset ja tarjoi inspiroivan illan Dylan Marmoripihassa. Keynote-puhujana toiminut **Iida Mälikallio** nosti esiin palautumisen ja jaksamisen tärkeyden, muistuttaen, kuinka tärkeää on vastaanottaa hyvää

myös itselle ja rakentaa sosiaalista palautumista.

Paneelikeskustelussa alan tulevaisuuden tekijät sekä konkari-tilintarkastajat jakoivat arvokkaita tarinoita ja kokemuksiaan. Paneelistien mukaan kiehtovinta tilintarkastajan työssä ovat ihmisten kohtaaminen, työn mielenkiintoisuus ja työpäivien vaihtelevuus. Lisäksi

puhuttiin selkeästä ja kannustavasta urapolusta sekä siitä, kuinka palkitsevaa on seurata asiakkaiden kehitystä ja edistymistä läheltä.

Osallistujat kiittelivät erityisesti tapahtuman inspiroivia puheenvuoroja, tarjoiluja sekä sujuvaa järjestelyä, jotka tekivät siitä kokonaisuudessaan mieleenpainuvan kokemuksen. ■

Kestävyysraportoinnin toinen aalto nousee

Reetta Lopenen

Kaisa Hietala

Petri Kettunen

Vuodesta 2025 alkaen yhä useammat organisaatiot ovat raportointivelvollisia, ja hallituksen sekä yritysjohdon rooli korostuu entisestään. Suomen Tilintarkastajat järjesti 2.10. kutsuvierastilaisuuden yhteistyössä Pörssisäätiön kanssa osana Talousviikon tapahtumia.

Puheenvuoroissa kuultiin sekä konkreettisia kokemuksia että tärkeitä havaintoja tilintarkastuksen näkökulmasta. Hallitusammattilainen **Kaisa Hietala** avasi puheenvuorossaan raportoinnin eroja Euroopan ja USA:n välillä, Valmetin kestävyysjohtaja **Reetta Lopenen** muistutti, että raportointipro-

sessi kannattaa aloittaa ajoissa. KHT-tilintarkastaja **Petri Kettunen** KPMG:ltä korosti hyvän dokumentoinnin tärkeyttä. Tilaisuuden päätti Talousviikon paneelikeskustelu kestävästä sijoittamisesta. ■

Suomen Tilintarkastajat ry:n toiminnanjohtaja Sanna Alakare porautuu ajankohtaisiin tilintarkastusalaan koskeviin kysymyksiin.

Ihastu tilintarkastajan ammattiin!

Millä äänenpainolla, ja -sävyllä kerrot ammatistasi? Millaisia reaktioita odotat, että kertomasi kuulijassa herättää?

Tilintarkastajan ammatti on monelle jossain määrin vieras. Se osataan yhdistää numeroihin ja talouteen, mutta sekoitetaan usein kirjanpitäjään. Monelle talousasioihin perehtyneelle tilintarkastajan tehtävä ja työn luonne on epäselvää. Tilintarkastajat itse toki tietävät työssä hienouden ja monipuolisuuden sekä roolin laajan yhteiskunnallisen merkityksen.

Tänä syksynä käynnistynyt tunnettuuskampanja on ensimmäinen laatuaan. Työn, tehtävien ja ammatin tunnettuutta on toki edistetty jatkuvasti ja etenkin opiskelijoiden keskuuteen kerrottu tilintarkastajan työn mahdollisuuksista. Nyt kuitenkin ensi kertaa koko toimialan voimin teemme yhteistä kampanjaa nuorten ja työuraansa aloittelevien

tietoisuuden lisäämiseksi tilintarkastajan työstä.

Ennakkoon tiesimme, että tietyt myytit istuvat lujasti ja niitä meidän on murrettava. Toisaalta meillä oli tiedossa upeita ja rohkaisevia esimerkkejä muiden Pohjoismaiden toteuttamista hienoista kampanjoista viime vuosilta. Olemme tehneet yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa myös siinä, miten saamme seuraavat sukupolvet kiinnostumaan alasta.

Z-sukupolven mielenkiinnon herättäminen nykyisessä viestintätulvassa ei olekaan ihan helppo juttu, saati sitten laajemman kiinnostuksen aikaansaaminen. Ilokseni olemme saaneet kampanjan suunnittelutiimeihin kokeneiden tilkkareiden ja viestijöiden lisäksi mukaan myös nuoria alalla jo työskenteleviä henkilöitä pohtimaan, millä keinoin viestimme tavoittaisi kohderyhmämme. Tätä kirjoittaessa kampanja on vasta alkuvaiheessa. On kuitenkin upeaa, miten nopeasti

sisällöt ovat jo tavoittaneet. Youtube-videotamme oli katsottu ensimmäisen kampanjaviikon aikana jo yli 40 000 kertaa!

Olen todella iloinen tästä vauhdikkaasta kampanjastartista. Mielenkiinnolla odotan, kuinka laajaan vaikuttavuuteen lopulta pääsemekään – ja tämä on vasta alkua. Erityisen mahtavaa on ollut kuitenkin nähdä kokeneiden tilintarkastajien innostus, kun he ovat kertoneet vastaan tulleista kampanjasisällöistä elokuvateatterissa tai somekanavissa. Olemme onnistuneet herättämään ammattiyhdistyksen tilintarkastajan työstä myös jo pidempään alalla olleiden keskuudessa. Sen toivoisin leviävän koko ammattikuntaan ja pysymään pidempäänkin. Niin, että jokainen voi kertoa rintaa röyhistäen ja silmät intoa loistaen ammatin kyselijöille: Mä oon tilintarkastaja. Ja tietävät, että kuulija on kuulemastaan vähintään yhtä innoissaan. ❤️🔥

Kuva: iStock

MONTA TIETÄ tilintarkastajaksi

Vaasan yliopistossa ja Haaga-Helian ammattikorkeakoulussa murretaan vanhentuneita käsityksiä tilintarkastuksesta ja motivoidaan opiskelijoita tilintarkastuksen alalle, jolle pääsee monia eri opintopolkua pitkin.

TEKSTI Minna Saano

Kun tilintarkastajaksi vaadittiin aikaisemmin KTM-tutkinto, on ammattiin nykyisin mahdollista päästä monia erilaisia opintopolkua pitkin. HT-tutkinnon suorittamiseen vaaditaan KTM-tutkinto, tradenomin tutkinto tai muu alempi korkeakoulututkinto, tarvittavat laskentatoimen, oikeustieteen ja kauppa- ja taloustieteen opinnot sekä kaksi vuotta käytännön työkokemusta. Eri-

koistumistutkintojen KHT ja JHT suorittamisen vaatimuksena on oltava ylempi korkeakoulututkinto tai on oltava toiminut vähintään 5 vuoden ajan HT-tilintarkastajana. JHT-tutkintoon tarvitaan lisäksi julkishallinnon opintoja tai tarkastuskokemusta julkishallinnon tehtävistä. Muutoksena aikaisempaan on, että kaikkien tilintarkastajaksi haluavien on suoritettava HT-tutkinto, jota aikaisemmin vastasi HTM-tutkinto. Vasta HT-tutkinnon jälkeen voi suorittaa KHT- tai JHT-tutkinnon. ►

- – Tradenomin tutkinnon arvos-
tus on noussut ja on hienoa, että
tutkinto mahdollistaa tilintarkastajan
polun HT-tutkintoon saakka, iloitsee
Haaga-Helian ammattikorkeakou-
lun laskentatoimen lehtori **Katja
Rumpunen**.

Nykyisin on mahdollista senkin,
että tilintarkastajan polulla kandidut-
kinnon on voinut suorittaa esimerkik-
si markkinoinnista ja vasta maisteri-
tutkinnon tekee laskentatoimesta.

– Perhetaustan tai muiden syiden
takia opiskelija on voinut päätyä töi-
hin tilitoimistoon ja huomannut las-
kentatoimen ja tilintarkastajan uran
kiinnostavaksi, ja siksi maisteriopin-
not tehdäänkin laskentatoimesta.
Tällaisia opiskelijoita meillä on ollut
useita, ja he ovat olleet oikein hyviä
opiskelijoita, kertoo laskentatoimen
yliopistonlehtori **Tuukka Järvinen**
Vaasan yliopistosta.

Tuuletusta pölyttyneisiin käsityksiin

Laskentatoimi on säilyttänyt va-
kaan suosion Vaasan yliopistossa,

opiskelijamäärät ovat hienoisesti
kasvaneetkin.

– Tällä hetkellä suosituimpia
laskentatoimen aiheita on liike-
toiminta-analytiikka, mutta talou-
den laskusuhdanteissa kiinnostus
tilintarkastajan uraan lisääntyy, kun
tilintarkastustyö nähdään varmana.

Haaga-Heliassa liiketalouden
opiskelijoista suuri osa suuntautuu
talouden ja rahoituksen opintoihin.

– Ala vetää opiskelijoita. Opis-
kelu on hyvin käytännönläheistä, ja
teemme tiiviisti yhteistyötä yritysten
ja tilintarkastusyhteisöjen kanssa.
Opetuksessa panostamme perus-
teisiin ja laaja-alaisuuteen, Katja
Rumpunen kertoo.

Laskentatoimi kiinnostaa opis-
kelijoita, mutta tilintarkastuksesta
ja tilintarkastajista heillä on usein
pölyttynyt, stereotyyppinen kuva.

– Tilintarkastaja nimikkeenä on
vanhentunut. Se viittaa siihen, että
työ on mekaanista lukujen yhteen
laskemista ja täsmäämisen tarkista-
mista, toisin kuin käytännön sosiaa-
linen ja asiakaslähtöinen työ, sanoo

KUKA?

Tuukka Järvinen

- **Koulutus:** kauppatieteiden
tohtori (KTT)
- **Työ:** laskentatoimen
yliopistonlehtori
- **Työssä parasta:** opiskelijoiden
onnistumiset, jatkuva uuden
oppiminen, opiskelijoiden ja
työkavereiden kohtaamiset
- **Vapaa-ajalla:** perhe,
jalkapallo eri muodoissa, golf
ja kuntosali

Järvinen ja kertoo, että Vaasan
yliopistossa ensimmäisen vuoden
opiskelijoille tarkoitettulla laskenta-
toimen johdantokurssilla heti alun
viiden minuutin aikana tehdään sel-
väksi, että luennolla rikotaan aika-
saeläneitä käsityksiä tilintarkastajista
ja tilintarkastuksesta.

Joka vuosi on ollut mahtava
huomata opiskelijoiden ymmärtäneen
tilintarkastuksen olevan paljon
laajempaa, kuin mitä he olivat
kuvitelleet.

– Tuukka Järvinen

sesti alumnihaastattelut ovat olleet
opiskelijoita inspiroivia, eikä liikaa voi
korostaa Suomen Tilintarkastajien ja
yrityspartnereidemme panostusta
opiskelijatyöhön, Rumpunen sanoo.

Haaga-Heliassa on muutenkin
kehitetty osaamisen ohjausta, on
laadittu tilintarkastajaksi johtavia
opintopolkuja, ja laskentatoimen
opettajat auttavat ja neuvovat opis-
kelijoita henkilökohtaisesti valitse-
maan ja täydentämään tilintarkas-
tajan urapolulle tarvittavia opintoja.

Vaasan yliopistossa motivoidaan
opiskelijoita monin tavoin alalle.
Ensimmäisen vuoden opiskelijoille
esitellään tilintarkastusta ja tilintar-
kastajan pätevyyden suomia monia
mahdollisuuksia, minkä lisäksi vierai-
laluennoisijat käyvät kertomassa
omasta työstään ja urapoluistaan.
Laskentatoimen pääaineeksi valin-
neille on tarjolla syventäviä kursseja
tilintarkastuksesta. Myös opiskelija-
järjestöt tekevät yritysyhteistyötä ja
jakavat tietoa alasta.

– Joka vuosi on ollut mahtava
huomata opiskelijoiden ymmärtä-
neen tilintarkastuksen olevan paljon
laajempaa, kuin mitä he olivat kuvi-
telleet, Järvinen kertoo.

Kestävyyraportointi – lisämaustetta tarkastustyöhön

Molemmat lehtorit kertovat, että kes-
tävyyraportointi kiinnostaa opiskeli-
joita todella paljon.

– Haaga-Heliassa se näkyy
esimerkiksi opinnäytetöissä, joissa
on käsitelty vastuullista sijoittamista
ja yritysvastuuta. Kun ensimmäiset
viralliset uuden standardin mu-
kaiset raportit valmistuvat, alkaa
aihepiiri varmasti kiinnostaa entistä
enemmän. Kestävyyraportointi tuo
lisämaustetta tilintarkastajan työhön,
toki myös lisää vaatimuksia.

Samaa toteaa Järvinen.

– Kestävyyraportointi monipuo-
listaa tilintarkastajan tehtäviä, ja yksi
mahdollinen urapolku on erikoistua
kestävyyraportoinnin varmentami-
seen. Töitä varmasti riittää, sillä koko
EU:n tasolla tämä on laaja business.

Patentti- ja rekisterihallitukselta
tulivat jokin aika sitten vahvistukset
kestävyyraportoinnin opintovaati-
muksista.

– Meillä Haaga-Heliassa on
KRT-tutkinnon vaatimuksia vastaavia
vastuullisuuden opintojaksoja, ja nii-
tä tehdään koko ajan lisää. Ne ovat
myös osa tilintarkastajan opintopol-
kua, Rumpunen kertoo.

Vaasan yliopistossa KRT-tutkin-
toon vaadittavat 10 opintopistettä
voi sisällyttää opintoihin.

– Yrityksen yhteiskuntavastuuta
ja kestävyyraportointia on voi-
nut opiskella jo pitkään, mutta nyt
KRT-tutkintotenttiä varten tulee vielä
kahden opintopisteen lisäpaketti. ■

Tradenomin tutkinnon arvostus on noussut ja on hienoa, että tutkinto mahdollistaa tilintarkastajan polun HT-tutkintoon saakka.

– Katja Rumpunen

Sattuma vei tilintarkastajan uralle

Ensimmäinen kosketus tilintarkastukseen ei innostanut, mutta sitten syttyi kipinä ja löytyi oma ala.

– Niinhän siinä kävi, että tilintarkastusala vei mukanaan, toteaa KHT **Milja Nieminen** puhelussa Münchenistä, jossa hän parhaillaan työskentelee kansainvälisissä tilintarkastustehtävissä. Nieminen kertoo uratarinansa olevan samankaltainen kuin monella muullakin – tarkoitus ei ollut ryhtyä tilintarkastajaksi, mutta jotakin kautta tie vain vei alalle.

– Opiskelin rahoitusta ja yrityksen sisäistä laskentatoimea Haaga-Helian ammattikorkeakoulussa. Ensimmäinen ja ainoa kosketukseni tilintarkastukseen oli opintojen loppupuolella suoritettu tilintarkastuksen verkkokurssi – enkä innostunut.

Haaga-Heliasta Nieminen valmistui vuonna 2018. Työt pankissa tai sisäisen controllerin tehtävät kiinnostivat vastavalmistunutta tradenomia. Mutta sitten tuli sattuma, joka johdatti aikaa myöten tilintarkastajaksi. – Kaverini oli aloittanut EY:llä tilintarkastuksen trainee-ohjelmassa ja houkutteli sinne minuakin. Ajattelin, että neljä kuukautta harjoittelua jaksan kyllä, ja sitten hankin oikean työpaikan. Nyt on seitsemäs vuosi

alkamassa EY:llä tilintarkastajana ja tunnen todella olevani omalla alalla.

Tradenomin tutkinnon jälkeen urapolulla seuraava vaihe tuli ajankohtaiseksi vuonna 2019, kun Nieminen aloitti laskentatoimen ja tilintarkastuksen maisteriohjelman Vaasan yliopistossa. Opinnot sujuivat hyvin työn ohessa, ja heti KTM-tutkinnon valmistuttua hän suoritti samalla kertaa HT- ja KHT-tutkinnot.

Eväitä työelämään

– Tradenomin tutkinto avasi ovet työelämään, kertoo Milja Nieminen. – Neuvottelutaidot, asiakaspalvelu- ja myyntitaidot, itseohjautuva asenne, yrittäjähenki, kaikki ne valmiudet sain opinnoissani Haaga-Heliassa. Koulussa käytettiin samoja taloushallinnon järjestelmiä kuin mitä yrityksetkin käyttävät, ja siksi tunsin pystyväni puhumaan samaa kieltä talouspääälliköiden ja kirjanpitäjien kanssa.

Yliopisto-opinnot Nieminen kertoo aloittaneensa itsevarmana, takki auki – mentaliteetilla, olihan hänellä jo opintoja ja käytännön työkokemusta takanaan.

Katsauksia käytännön tilintarkastukseen

Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opettajilla on mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan työelämäjaksolla. Tämän mahdollisuuden **Katja Rumpunen** käytti tutustumalla EY:llä tilintarkastuksen eri osa-alueisiin. Hän pääsi myös mukaan aloittelevien harjoittelijoiden koulutukseen sekä syventymään EY:n koulutusportaaliin.

– Maailma muuttuu valtavasti ja koulutuksen haaste on pysyä muutoksessa mukana. Ajantasaisen tiedon saanti olikin jakson parasta antia.

EY:ssä Rumpunen myös haastatteli Haaga-Helian alumneja ja selvitti, millaisia valmiuksia ja osaamista he saivat opinnoistaan.

– Alumneilta ja yritysysteistyöstä saadun palautteen avulla pystymme kehittämään opetustamme, Rumpunen toteaa.

KUKA?

Katja Rumpunen

- **Koulutus:** kauppatieteiden maisteri (KTM)
- **Työ:** laskentatoimen lehtori
- **Työssä parasta:** se, että tietää oman työn tärkeäksi ja merkitykselliseksi ja että pystyy auttamaan opiskelijoita urapohdintoissa ja valmistautumisessa työelämään.
- **Vapaa-ajalla:** Mökkeily meren rannalla läpi vuoden muuttuvassa maisemassa. Perhe ja liikunta.

Tuukka Järvinen on pitänyt ammatillisesta mielenkiinnosta tuntumaa tilintarkastajan käytännön työhön tekemällä avustavia tilintarkastustehtäviä ja toiminnan-tarkastusta.

– Käytännössä todella näkee, että tilintarkastajan työ on paljon rikkaampaa kuin opintojen case-harjoitukset ja tilinpäätöstehtävät. Harjoituksista saa yleisiä valmiuksia, mutta työ lopulta opettaa. Allekirjoitan sen täysin. ■

KUKA?

Milja Nieminen

- **Koulutus:** tradenomi ja kauppatieteiden maisteri (KTM)
- **Työ:** KHT-tilintarkastaja
- Työssä parasta: monipuoliset ja vaihtelevat työtehtävät, laaja näkyvyys eri yritysten toimintaan ja yhteiskunnallisiin asioihin sekä tiivis yhteistyö muiden asiantuntijoiden ja kollegojen kanssa
- **Vapaa-ajalla:** luonnossa liikkuminen

Kuva: Stephanie Trenz

- – Yliopisto-opinnot olivat jonkinlainen shokki. Opiskelu oli teoreettista ja pohjautui tieteellisiin julkaisuihin toisin kuin käytännönläheinen opiskelu Haaga-Heliassa. Jälkikäteen katsoen maisteriopinnot valmensivat itsenäiseen työskentelyyn, pohdiskeluun ja tiedon etsimiseen. Ne antoivat perspektiiviä erilaisesta lähestymistavasta: pysähdy-mietti-ajattele, mitä teet, hän kertoo.

– Opintojeni kombo, jossa käytännönläheistä taustaa pääsin täydentämään teoreettisemmalla opiskelulla, on vastannut hyvin työelämän tarpeisiin ja auttanut minua etenemään urallani verrattain nopeasti.

Vain kokeilemalla tietää

Työnsä ohessa Milja Nieminen käy kertomassa tilintarkastuksen alasta ja omasta urapolustaan Haaga-Helian opiskelijoille.

Kannustan opiskelijoita
kokeilemaan alaa, sillä
tilintarkastajan työstä ei
saa oikeaa käsitystä ennen
kuin sitä kokeilee.

– Milja Nieminen

– Minun opiskeluaikanani ei tilintarkastusalalle motivoitu, toisin kuin nykyisin. Itse kannustan opiskelijoita kokeilemaan alaa, sillä tilintarkastajan työstä ei saa oikeaa käsitystä ennen kuin sitä kokeilee.

Nieminen katsoo tilintarkastuksen alana sekä muuttuvan jatkuvasti että toisaalta pysyvän muuttumattomana.

– Tilintarkastuksen periaate ei muutu, tilintarkastaja luo varmuut-

ta ja luotettavuutta markkinoille. Se mikä muuttuu, on ympäröivä maailma. Tulee uusia standardeja, toimintatavat muuttuvat, enää ei tarkastella vain lukuja vaan myös järjestelmiä niiden ympärillä. Ala on dynaaminen ja olemme heti muutoksissa mukana. Paikalleen ei jäädä polkemaan. ■

Lue Miljan uratarina:

ST-Akatemia

huolehtii tilintarkastajien ajantasaisesta osaamisesta

Tilintarkastusala vaatii jatkuvaa kouluttautumista. Tähän tarpeeseen vastaa ST-Akatemia.

TEKSTI Marjukka Kähkönen

Tilintarkastajalla on sekä lakisäätien velvollisuus kouluttautua että työn luonteesta johtuva tarve ylläpitää omaa osaamistaan.

ST-Akatemia tarjoaa ajankohtaista koulutusta niin tilintarkastajaksi tähtääville kuin tilintarkastajille. Mutta mitä kaikkea koulutustarjontaa sisältää? Lähdetään liikkeelle koulutuspolun alkupäästä.

AMV-valmennuksesta tilintarkastusalan perustiedot

Ammattiin valmistava valmennusohjelma (AMV) on tarkoitettu uransa alkuvaiheessa oleville tilintarkastusassistentteille. Valmennus on suunniteltu niin, että sen perään voi jatkaa tutkintoon tähtääviin valmennuksiin.

– AMV-valmennuspolussa on seitsemän koulutusta. Valmennukset alkavat tilintarkastuksen peruskurssista, verotuksen ja yhtiöoikeuden perusteista sekä konsernitilinpäätöksen laadinnasta ja jatkuvat jo hieman perustietoa alasta vaativiin konsernitilinpäätöksen erityiskysymyksiin ja yritysjärjestelyihin, kertoo ST-Akatemian osaamisen kehittämisen päällikkö **Carita Mäkinen**.

AMV-koulutuspäivät on suunniteltu siten, että ne sopivat sekä suuremmissa että pienemmissä yhteisöissä työskenteleville tilintarkastusassistentteille ja harjoittelijoille.

Koulutuksia on kehitetty lähivuosina osallistavampaan suuntaan.

– Interaktiivisuutta on lisätty. Esimerkiksi konsernitilinpäätöksen laadinta -koulutuksessa osallistujat laativat konsernitilinpäätöstä Exceliin itse, kuvaa ST-Akatemian osaamisen kehittämisen asiantuntija **Kaisa Karttunen**.

AMV-koulutuksissa oli viime vuonna osallistujia keskimäärin 100 henkilöä/valmennus. Koulutuksiin voi osallistua joko paikan päällä tai etänä. Suurin osa, jopa 80 prosenttia osallistujista osallistuu etänä.

TUV-valmennus valmistaa tilintarkastustenttiin

PRH järjestää tilintarkastajiksi pyrkiville HT-, KHT- ja JHT-tenttipäivät kerran vuodessa syksyllä. Tilintarkastajan tentti ei ole läpihuutojuttu. Esimerkiksi vuonna 2023 HT-tutkinnon suoritti vain 40 % tenttiin osallistuneista.

ST-Akatemian tutkintoon valmentava ohjelma (TUV) valmistaa osallistujia syksyn tenttiin edellisestä keväästä

lähtien. Valmennusohjelma sisältää kaikki ne osa-alueet, joita tentissä mahdollisesti kysytään.

Valmennus antaa myös käytännön vinkkejä tentin suorittamiseen. Koulutuspäivissä käy puhumassa esimerkiksi PRH:n edustaja, alan kokeneita asiantuntijoita sekä tuoreeltaan tentin suorittaneita tilintarkastajia.

– Tutkintovalmennuksissa käydään todella käytännönläheisesti ja kattavasti läpi eri aiheita. Tavoitteena on antaa hyvät valmiudet tutkintojen suorittamiseen, Mäkinen kertoo.

Valmennukseen kuuluu myös harjoitustentti. Harjoitustenttipäivien rakennetta on vastikään kehitetty, enää ei vain harjoitella tenttiin vastaamista, vaan päivässä työskennellään myös workshopmaisesti ryhmissä keskustellen.

– Harjoitustenttipäivässä käsitellään vastausprosessia ja -tekniikkaa, verrataan harjoitusvastauksia mallivastauksiin ja pohditaan myös pisteytystä, Karttunen kertoo.

Tilintarkastajien tenteissä saa vapaasti hyödyntää kaikkea materiaalia, sekä mukana tuotavaa että verkosta löytyvää. Myös kaikki TUV-valmennuksen oppimateriaali on käytettävissä tenttitilanteessa.

– ST-Akatemian koulutusten aineistot, tallenteet sekä mahdolliset kertauskysymykset kootaan digitaaliseen osaamisympäristöön. TUV-valmennuksen tallenteet ovat osallistujan käytössä tenttipäivään asti, ja koulutusten materiaaliin säilyy pääsy kaksi vuotta, toteaa Karttunen.

Tilintarkastajan koulutukset – olennainen osa tilintarkastajan työtä

PRH vaatii tilintarkastajia kehittämään ja ylläpitämään osaamistaan vuosittain, kolmen vuoden aikana 120 tuntia. Tästä puolet, eli 60 tuntia on pystyttävä todentamaan. Lisäksi PRH on antanut ohjeen koulutusten sisällöllisistä vaatimuksista.

Tämän vuoden

lopussa jo yli 400

tilintarkastajaa

on suorittanut

ESG-valmennuksen.

– Kaisa Karttunen

Ammattitaitoon liittyvää osaamisen kehittämistä voi hankkia monella tavalla. Yksi helppoista tavoista on ST-Akatemian tilintarkastajille suunnatut koulutukset.

– Kehitämme koulutuksia jatkuvasti ja niiden sisällöt suunnitellaan vuosittain yhteistyössä jäsenistä koostuvan työryhmän kanssa. Niissä on huomioitu myös PRH:n koulutusvaatimusten aiheet. Lisäksi ST-Akatemian kaikista koulutuksista saa koulutustodistukset, Mäkinen kertoo.

Lähikoulutukset ovat tärkeitä verkostoitumismahdollisuuksia etenkin yksin työskenteleville tilintarkastajille. ST-Akatemia tarjoaa yhdistyksen jäsenille vuosittain kolme koulutuskierrosta. Kiertue vieraillee seitsemällä paikkakunnalla.

– Koulutuskierroksia on yksi keväällä, kaksi syksyllä. Sisällöt on suunniteltu niin, että kaikkiin kolmeen lähikoulutukseen osallistuvalla 20 tunnin koulutusvelvoite täyttyy, Karttunen toteaa.

Tutkintovalmennuksissa

käydään todella

käytännönläheisesti ja

kattavasti läpi eri aiheita.

Tavoitteena on antaa hyvät

valmiudet tutkintojen

suorittamiseen.

– Carita Mäkinen

Kiertueiden lisäksi ST-Akatemia tarjoaa tilintarkastajien tueksi myös ajankohtaispäiviä ja muita koulutuksia. Vaikka kouluttautuminen on lakisääteinen velvollisuus, monet käyvät koulutuksissa vaadittua enemmän.

Uusin tulokas: ESG-valmennus

Kestävyysraportoinnin varmennuksen koulutusta lähdettiin suunnittelemaan ST-Akatemiassa jo ennen kuin tiedettiin, että varmennus todella tulee tilintarkastajien tehtäväksi.

– ESG-valmennuksen suunnittelun kanssa lähdettiin liikkeelle jo kolme vuotta sitten. Halusimme osoittaa nopealla reagoinnilla myös, että ala on sitoutunut kestävyysraportoinnin varmentamiseen, kertoo Karttunen.

PRH aloitti kestävyysraportointitarkastajien rekisteröinnin vuoden 2024 alussa. KRT-rekisteröintiä voi hakea silloin, kun vaadittavat edellytykset täyttyvät.

– Yksi rekisteröinnin edellytyksistä on 30 tuntia koulutusta, esimerkiksi ST-Akatemian ESG-valmennusohjelman suorittaminen.

ESG-valmennusohjelman suunnittelu on ollut intensiivistä, ja koulutussisältöjä päivitetään jatkuvasti. Nyt koulutusta voidaan kehittää jo palautteenkin perusteella.

– Tämän vuoden lopussa jo yli 400 tilintarkastajaa on suorittanut ESG-valmennuksen.

Koulutuksia suunnitellaan yhdessä tilintarkastajien kanssa

Kaikki koulutussisällöt rakennetaan vuosittain vastaamaan alan muuttuvia tarpeita.

– ST-Akatemian valmennusten ja koulutusten suunnittelussa on tiiviisti mukana eri työryhmiä, jotka koostuvat tilintarkastajista ja alan muista osaajista. Täten varmistamme, että olemme aina ajan tasalla ja huomioimme osallistujiemme osaamisen kehittämisen tarpeet ja toiveet, Mäkinen kertoo.

Myös pedagoginen kehittäminen on ST-Akatemialle tärkeää. Lähiaikoina on satsattu etenkin vuorovaikutukseen ja etäosallistujien huomioimiseen.

– Vaihdoimme tänä vuonna valmennusten etätoteutukset Zoom-alustaan, missä koulutukseen on helppo osallistua chatin kautta ja myös jakautua pienryhmiin keskustelemaan, Karttunen kertoo.

Odotukset koulutuksille ja niiden menetelmille vaihtelevat.

– Nuoremmat osallistujat pitävät osallistavammasta lähestymistavasta. Kokeneempaa tilintarkastajapolvea puhuttelee usein enemmän tiivis infomainen paketti, Karttunen toteaa. ■

Marjukka Kähkönen

Viestinnän
asiantuntija,
Noon Kollektiivi

ST-Akatemia on Suomen Tilintarkastajat ry:n omistama tytäryhtiö, joka tarjoaa osaamisen kehittämisen palveluja tilintarkastajien lisäksi kaikille talouden ammattilaisille. Tutustu koulutustarjontaan osoitteessa stakatemia.fi

DIGITAALISET TYÖVÄLINEET osana tilintarkastajan työtä

Miten digitaalisia työvälineitä hyödynnetään eri kokoisissa tilintarkastusyhteisöissä? Otimme selvää.

TEKSTI **Marjukka Kähönen**

Tilintarkastustyön ympäristö on muuttunut viime vuosikymmeninä radikaalisti. Digiloikkaa ovat ottaneet kaikki tilintarkastusyhteisöt, mutta käytettävät työvälineet erikokoisissa yhteisöissä vaihtelevat.

KHT **Petri Sammalisto** kertoo, että KPMG:llä on tilintarkastusprosessin työvälineenä KPMG Clara.

– KPMG Clara kattaa kokonaisvaltaisesti tilintarkastusprosessin eri vaiheet ja dokumentaation. Kyseessä on oikeastaan tilintarkastusala, jossa yhdistyvät tehokkaasti myös erilaiset analytiikkakyvykkyudet, asiakasportaali ja -kommunikaatio osaksi tilintarkastusta.

Teo Matala puolestaan kertoo, että Saimaa Auditilla tärkein työväline on M365-ympäristön ohjelmistot.

– Käytämme Exceliä ja muita M365-ympäristön ohjelmia. Lisäksi käytössä on erilaisia tunnistamiseen ja sopimuksiin liittyviä ulkopuolisia palveluita. Automaation hyödynnämme suoraan kirjanpito-ohjelmistoista tietoa kerääviä palveluita.

Tilintarkastusala hyötyy digitaalisista välineistä

Sekä Matala että Sammalisto kokevat, että digitaalisista työkaluista on paljon etua tilintarkastustyössä.

– Nykyisten työvälineiden suurin hyöty on niiden ristiintoimivuus ja yksinkertaisuus. Lisäksi automaatiopalvelut kasaavat tarvittaessa tietomassoja valmiiksi, mikä vähentää manuaalisen työn määrää ja nopeuttaa tiedon käsittelyä ja muokkaamista, Matala toteaa.

Sammalisto on samoilla linjoilla. Hän toteaa myös, että digitaaliset työvälineet parantavat erityisesti tilintarkastustyön laatua ja tehokkuutta.

Petri Sammalisto

Teo Matala

– Teknologian kehitys ja datan standardisointi mahdollistavat systemaattisen ja tehokkaan hyödyntämisen tilintarkastuksessa. Se poistaa myös subjektiivista arviota.

Digitalisaatio on muuttanut ja muuttaa myös tilintarkastajan osaamisportfoliota. Rutiinityötä voidaan automatisoida ja riskien arviointia tehdä tarkemmin.

– Työssä korostuu teknologioiden sekä asiakkaan datan ja prosessien ymmärtäminen. Mitä isompaa yritystä tarkastetaan, sitä enemmän korostuu ymmärrys taustoista, miten yritys ja liiketoimintaprosessit toimivat ja missä ovat ne riskit, joihin tarkastusta pitää kohdistaa enemmän, Sammalisto kertoo.

Digitaalisten välineiden käyttöönotto

KPMG:llä ketjulta tulevat digitaaliset työvälineet ovat globaalisti käytössä.

– Clarassa on sisällä meidän metodologia takamassa laadukkaan ja johdonmukaisen tavan tehdä

Teknologia vapauttaa aikaa keskittyä kompleksisempiin asioihin ja kokonaisuuksien hallintaan sekä helpottaa myös sitä, että tilintarkastajan työmäärää pystytään hallitsemaan paremmin.

– Petri Sammalisto

tilintarkastusta. Yhteisestä ohjelmistosta on merkittävää etua etenkin kansainvälisten konsernien tarkastuksessa, Sammalisto toteaa.

Tärkeä osa käyttöönottoa on sekä uuden välineen testaaminen että perehdyttäminen käyttäjille. Uusia välineitä ei oteta tavallisesti käyttöön suoraan koko yhteisössä, vaan ensin työvälineeseen perehtyy osa ihmisistä.

– Meillä on KPMG:llä selkeä prosessi käyttöönottoissa. Alkuvaiheessa uudet tuotteet ovat testi- ja pilottikäytössä. Kun tuotetta käytetään laajemmin, järjestämme loppukäyttäjille koulutuksia. Lisäksi käyttäjiä on tukemassa champion-verkosto, joka koostuu kokeneista käyttäjistä ja jotka pystyvät tukemaan muita käyttäjiä käyttöönotossa.

Saimaa Auditilla toimitaan samaan tyyliin.

– Käyttöönotto tapahtuu Saimaa Auditilla usein niin, että pari ihmistä tutustuu työkaluun hyvin ja kouluttaa sitten loput henkilöstöstä. Kaikkia rohkaistaan kokeilemaan ja perehtymään työkaluihin ajan kanssa, Matala kertoo.

Työvälineet kehittyvät edelleen

Tilintarkastustyö muuttuu työvälineiden muuttuessa. Automaation työkalut ja tekoäly ovat tulleet jäädäkseen.

– Viime vuosina on teknologiassa menty kovaa vauhtia eteenpäin, enkä usko, että vauhti tulee hidastumaan. Tekoälyn hyödyntäminen ja automaatiotratkaisut korostuvat. Teknologia muuttaa sitä, miten tilintarkastusta tehdään, Sammalisto toteaa.

Myös Matala uskoo, että teknologia kehittyy edelleen.

– Todennäköisesti automaation laatu tulee paranemaan ja suuren tietomäärän käsittely helpottumaan. Uskon, että yksi askel tulee olemaan myös yleisimpien kirjanpito-ohjelmistojen verkkopohjaisten sovellusten tehostuminen – niissä on jo viime vuosina nähty nopeaa kehitystä.

Uuden teknologian tuomat mahdollisuudet tuntuvat innostavan sekä Matalaa että Sammalistoa.

– Uuden teknologian kehittyminen ja käyttöönotto on erittäin positiivinen asia. Teknologia vapauttaa aikaa keskittyä kompleksisempiin asioihin ja kokonaisuuksien hallintaan sekä helpottaa myös sitä, että tilintarkastajan työmäärää pystytään hallitsemaan paremmin, Sammalisto toteaa. ■

Marjukka Kähönen

Viestinnän asiantuntija, Noon Kollektiivi

Tilintarkastajat tekoölyn aikakaudella

– osaamisen jakaminen ja jatkuva oppiminen avainasemassa

Uusi teknologia ja kehittyvä lainsäädäntö muuttavat tilintarkastusta ja alan osaamistarpeita. Miten tilintarkastusyhteisöt houkuttelevat uusia osaajia ja miten nykyisten työntekijöiden osaamista kehitetään vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin?

TEKSTI **Ari Rytsy**

Tilintarkastusalalla lakisääteiset vähimmäiskoulutusvaatimukset luovat pohjan ammattitaidolle. Menestyäkseen dynaamisessa ja jatkuvasti muuttuvassa maailmassa tilintarkastusyhteisöjen on kyettävä tunnistamaan ja ennakoimaan myös tulevaisuuden osaamistarpeita, jotka ylittävät nämä vähimmäisvaatimukset.

HR- ja hallintopäällikkö **Tiina Zielinski** kertoo tekoölyn hyödyntämisen olevan osa tulevaisuuden toimintatapaa. Oy Tuokko Ltd:ssä toteutetaan ulkoisen kumppanin kanssa pilottiprojekteja, joissa tutkitaan ja kokeillaan tekoölyn ja data-analytiikan soveltamista eri liiketoiminta-alueilla. Yritys panostaa myös henkilöstön osaamisen kehittämiseen näillä tulevaisuuden kannalta tärkeillä sektoreilla.

– Suhtaudumme avoimin mielin moderneihin työtapoihin ja prosessien kehittämiseen sekä teknologian hyödyntämiseen. Painotamme sitä, että tekoöly on oivallinen kumppani, mutta viime kädessä asiantuntija vastaa aina datan analysoinnista. Vahvistamme nyt ja tulevaisuudessa myös kestävyysraportointiosaamistamme sekä laadukasta esihenkilötyötä, täydentää Zielinski.

Trainee-ohjelma avaa ovia tilintarkastuksen maailmaan

Vuorovaikutus oppilaitosten kanssa on tärkeää tulevaisuuden osaajien houkuttelemiseksi alalle. Tuokko tekeekin tiivistä yhteistyötä valittujen oppilaitosten ja yliopistojen kanssa. Lisäksi tuokkolaiset alumnit vierailevat oppilaitoksissa kertomassa alan opiskelijoille Tuokon vahvuuksista, kuten matalan hierarkian organisaati-

tiosta, työn ja vapaa-ajan tasapainosta sekä mukavista työkavereista. Yritys panostaa myös sähköiseen viestintään ja näkyvyyteen sosiaalisessa mediassa.

– Meillä on vuosittainen trainee-ohjelma, jossa palkkaamme valmistumassa olevia tai hiljan valmistuneita työskentelemään tilintarkastuksen tehtävissä. Tämä tarjoaa nuorille osaajille mahdollisuuden

Tiina Zielinski

Menestyäkseen dynaamisessa ja jatkuvasti muuttuvassa maailmassa tilintarkastusyhteisöjen on kyettävä tunnistamaan ja ennakoimaan tulevaisuuden osaamistarpeita, jotka ylittävät nämä vähimmäisvaatimukset.

päästä kehittämään omaa ammatitaitoaan ja tutustumaan tilintarkastukseen sekä Tuokon toimintaan, kertoo Zielinski.

Nopeasta kehityksestä nostetta koko alalle

Deloitte toimii aktiivisesti siellä, missä tulevaisuuden tekijätkin ovat: somessa ja alan opiskelijoiden keskuudessa. Trainee-ohjelma houkuttelee vastavalmistuneita ja loppuvaiheen opiskelijoita, jotka usein jatkavat uraansa Deloitella trainee-ohjelman jälkeen. Pitkäjänteinen työ opiskelijoiden keskuudessa, mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen ja alan positiivinen vire houkuttelevat mukavasti uusia kykyjä.

– Tilintarkastusala muuttuu ja kehittyä koko ajan. Ala vaatii jatkuvaa oppimista, mutta antaa samalla loistavan mahdollisuuden olla

mukana kehityksessä. Kehitämme ja otamme käyttöön uusia tekoölyn ja data-analytiikkaan pohjautuvia työkaluja säännöllisesti”, kertoo Deloitteen Audit & Assurance Talent & Purpose Leader **Jenny Lindvall**.

Deloitella yhdessä tekeminen ja työtä tukevat teknologiat ovat tärkeitä, sillä niiden avulla päästään parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Kattava vuosittainen koulutuskokonaisuus tukee uudistumista ja osaamisen ylläpitämistä sekä varmistaa sen, että henkilöstöllä on aina ajantasainen osaaminen ja kehittyneet työkalut tukemassa työtä. Lisäksi on mahdollista suuntautua erityisosaamista vaativiin osa-alueisiin oman kiinnostuksen mukaan.

– Tällä hetkellä meillä panostetaan erityisesti data-analytiikan, tekoölyn ja CSRD:n osaamiseen. Nämä ovat kaikki alueita, jotka tulevat mer-

kittävästi vaikuttamaan tilintarkastajan työnkuvaan. Teknologian nopea kehitys kasvattaa koulutustarvetta koko ajan, sanoo Lindvall.

Osaamisen kehittäminen tuottaa tyytyväisiä asiakkaita

Tekoölyn käyttö ja datan määrä kasvavat jatkuvasti asiakasyrityksissä. Siksi on entistä tärkeämpää, että työntekijät ovat ajan tasalla alan kehityksestä. Deloitte tarjoaa työntekijöilleen syvällistä koulutusta ja työkaluja, jotka mahdollistavat data-analytiikan ja tekoölyn hyödyntämisen jokapäiväisessä työssä. Lisäksi järjestetään koulutusta, joka vahvistaa ymmärrystä tekoölyn vaikutuksista tilintarkastukseen ja asiakkaiden prosesseihin.

– On tärkeää, että työntekijämme ymmärtävät, miten tekoölyä hyödynnetään asiakasyrityksissämme

ja miten se on huomioitava tilintarkastuksessa. Analytiikan ja tekoälyn avulla voimme kohdistaa työmme entistä paremmin ja keskittyä tarkastuksen relevantteihin osa-alueisiin. Korkea osaaminen tuottaa laadukasta työtä, mikä puolestaan takaa tyytyväiset asiakkaat, summaa Lindvall.

Henkilöstön verkostot valttia rekrytoinnissa

Savonlinnalainen HJL Tilintarkastajapalvelut Oy on osoitus siitä, että menestyvä tilintarkastustoimisto voi kukoistaa myös pienemmällä paikkakunnalla. Kuusi vuotta sitten perustettu yritys työllistää vakituisesti kuusi henkilöä, ja kiireiseen kevätseuraukseen palkataan lisäksi osa-aikaisia työntekijöitä, jolloin henkilöstömäärä nousee noin kymmeneen. KHT **Juha Kontiainen** mukaan osaavan työvoiman löytäminen ei ole ollut ongelma, vaikka yritys onkin suhteellisen nuori.

– Pääasiallinen rekrytointikanavamme on tähän asti ollut henkilöstön omat verkostot. Monella rekrytoitavalla on jonkinlainen yhteys Savonlinnaan, vaikka teknologia mahdollistaakin nykyään osittain etätöön. HJL Tilintarkastajapalvelut Oy:llä on työntekijöitä esimerkiksi Varkaudessa, Joensuussa ja Tampereella, kertoo Kontiainen.

Jaetut koulutusvastuut lisäävät sitoutumista

HJL Tilintarkastajapalvelut Oy:ssä seurataan jatkuvasti teknologian kehitystä ja uusien työkalujen hyödyntämismahdollisuuksia. Panokset kohdistetaan tarkkaan niihin koulutuksiin ja työkaluihin, jotka parhaiten tehostavat ja helpottavat työskentelyä.

Yritys hyödyntää osaamisen kehittämisen ulkopuolisten palveluntarjoajien asiantuntemusta.

Koulutuksen perustana toimii ST-Akatemian kautta hankittu vuo-

sikoulutuspaketti. Sen lisäksi osallistutaan tarpeen mukaan muihin ulkoisiin koulutuksiin ja järjestetään sisäistä koulutusta kerran kuussa ajankohtaisista asioista. Sisäiset koulutusvastuut on jaettu henkilöstön kesken, mikä lisää työntekijöiden omaa osaamista ja sitoutumista.

Työntekijöiden hyvinvointi on tärkeä veto- ja pitovoimatekijä

HJL Tilintarkastajapalvelut Oy:ssä arvostetaan työn monipuolisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa omaan työkuvaan. Työntekijöiden toiveet ja tarpeet otetaan huomioon, ja viihtyisä työympäristö on tärkeä osa yrityksen kulttuuria. Savonlinnan luonnonläheisyys ja Saimaan kaukus tarjoavat lisäksi erinomaisen asuinympäristön.

– Meillä jokainen työntekijä on tärkeä ja haluamme, että he viihtyvät työssään. Työntekijöillä on hyvät vaikutusmahdollisuudet omaan työhönsä ja työyhteisöön. Korostamme myös työ- ja vapaa-ajan tasapainoa, sanoo Kontiainen. ■

Juha Kontiainen

Koulutuksen perustana toimii
ST-Akatemian kautta hankittu
vuosikoulutuspaketti.

Useita reittejä kestävyysraportointitarkastajaksi

Patentti- ja rekisterihallitus on vuodesta 2024 lähtien rekisteröinyt kestävyysraportointitarkastajia (KRT). Meneillään olevan siirtymäajan puitteissa reittejä kestävyysraportointitarkastajaksi on useampia. Hakijan tilanteen mukaan määrittäviä päivämääriä ovat 1.1.2024, 1.1.2026 ja 1.1.2028. PRH järjestää ensimmäiset KRT-tutkinnot vuonna 2025.

TEKSTI **Jarkko Raitio**

Tilintarkastuslaissa määritetään kestävyysraportointitarkastajan hyväksymisedellytykset. Lähtökohtana on, että

KRT:lla tulee olla pohjalla HT-tilintarkastajan pätevyys. Lisäksi KRT:ltä edellytetään 1) kymmenen opintopisteen laajuisia korkeakouluopintoja kestävyysseikoista, 2) vähintään kahdeksan kuukauden mittaista työkokemusta kestävyysraportoinnin tai konsernikestävyysraportoinnin varmentamispalveluita taikka muita kestävyysseikkoja koskevista palveluista sekä 3) hyväksytysti suoritettua kestävyysraportointitarkastajan erikoistumistutkintoa.

Tilintarkastajatutkintojärjestelmässä KRT-erikoistumistutkinto on rinnasteinen KHT- ja JHT-erikoistumistutkintoihin, joista KHT:lla tarkoitetaan yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tilintarkastajaa ja JHT:lla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajaa.

Siirtymäsäännöksen kautta KRT:ksi ammatillisella koulutuksella

Siirtymäsäännöksen piirissä oleva henkilö on hyväksytty tilintarkastajaksi ennen 1.1.2024 tai henkilön tilintarkastajaksi hyväksymismenettely on vireillä ennen 1.1.2024 ja hänet hyväksytään tilintarkastajaksi ennen 1.1.2026. Siirtymäsäännöksen piiriin kuuluviin henkilöihin ei sovelleta edellä mainittuja tilintarkastuslain vaatimuksia kestävyysopinnoista, työkokemuksesta tai kestävyysra-

Kestävyysraportointitarkastajan hyväksymisedellytykset

Kestävyysraportointitarkastajaksi on hyväksyttävä luonnollinen henkilö:

- 1) joka täyttää 2 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa säädetyt HT-tilintarkastajan kelpoisuusedellytykset;
- 2) jonka korkeakouluopinnot käsittävät sekä tiedot kestävyysraportointivarmentamisen kannalta merkityksellisistä aihealueista että opastuksen näiden tietojen soveltamiseen käytännössä; ja
- 3) joka on suorittanut hyväksytysti 4 §:n 7 momentissa tarkoitetun kestävyysraportointitarkastajan erikoistumistutkinnon.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, hyväksyminen edellyttää 2 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaista käytännön kokemusta kuitenkin siten, että tästä kokemuksesta tulee olla vähintään kahdeksan kuukautta kestävyysraportoinnin tai konsernikestävyysraportoinnin varmentamispalveluita taikka muita kestävyysseikkoja koskevia palveluita. ■

portointitarkastajan erikoistumistutkinnosta.

Kestävyysraportointitarkastajaksi pääseminen edellyttää aktiivisuutta kuitenkin myös siirtymäsäännökseen sovellettavalta henkilöltä. Siirtymäsäännöksen piirissä oleva saa kelpoisuuden ja rekisteröidään hakemuksesta kestävyysraportointitarkastajaksi, jos hän osoittaa, että hänellä on edellytykset toimia kestävyysraportoinnin tarkastajana hankkimalla riittävät tiedot kestävyysraportoinnista ja kestävyysraportointivarmentamisesta. Riittävät tiedot voi hankkia osallistumalla tilintarkastajien ammattijärjestön tai muun tahon ammatilliseen koulutukseen, joka käsittää vähintään 30

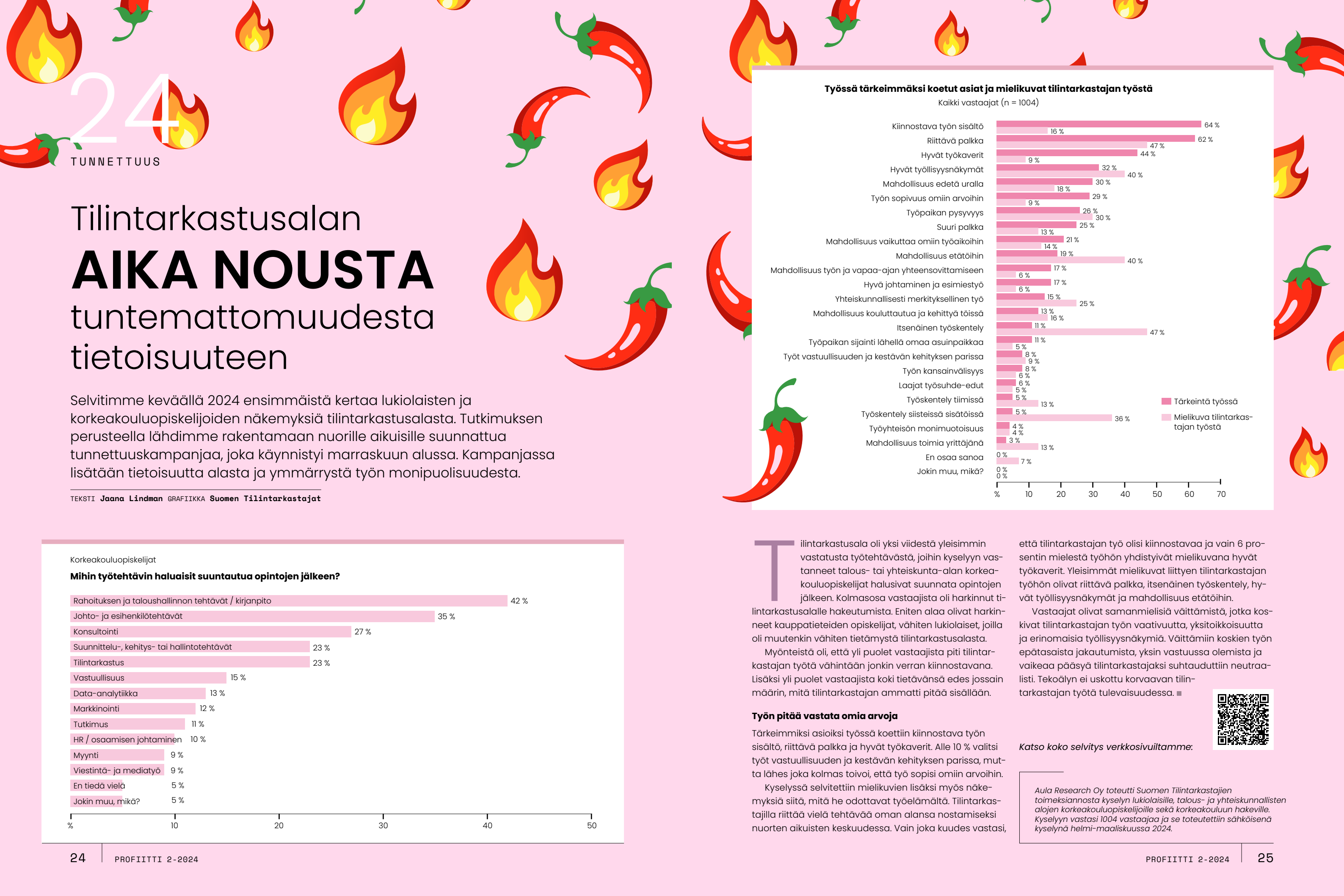
tunnin opiskelua kestävyysraportointia ja sen varmennusta koskevista aiheista. Hakemus patentti- ja rekisterihallitukselle on tehtävä ennen 1.1.2028. ■

§
TILIN-
TARKASTUSLAIN
6 LUVUN
3 A §

Jarkko Raitio

Johtava asiantuntija,
Suomen
Tilintarkastajat ry

24

TUNNETTUUS

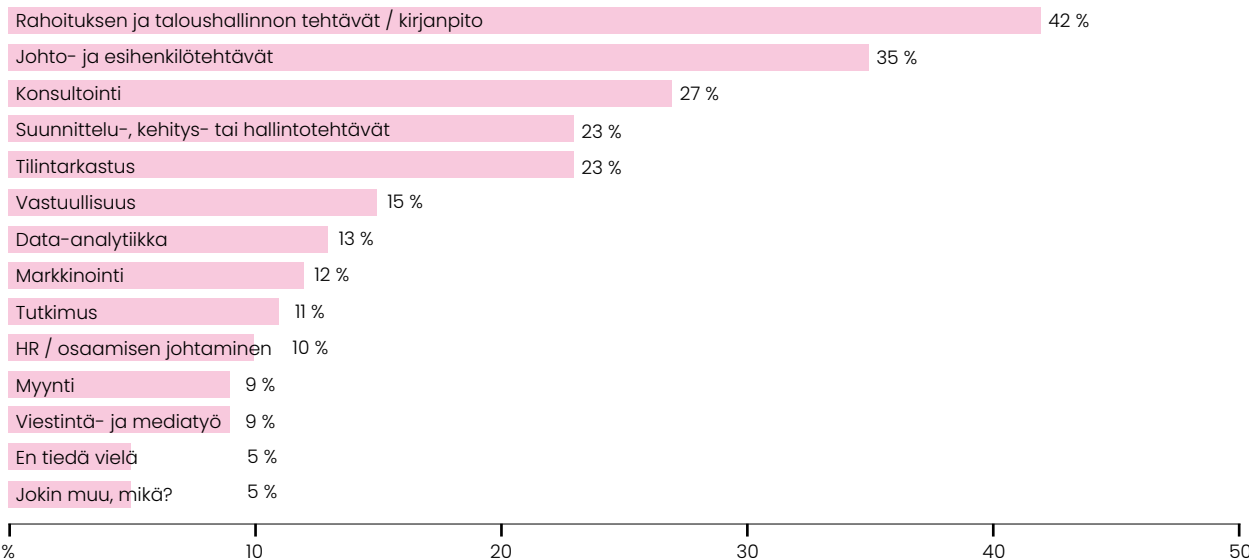
Tilintarkastusalan AIKA NOUSTA tuntemattomuudesta tietoisuuteen

Selvitimme keväällä 2024 ensimmäistä kertaa lukiolaisten ja korkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä tilintarkastusalasta. Tutkimuksen perusteella lähdimme rakentamaan nuorille aikuisille suunnattua tunnettuuskampanjaa, joka käynnistyi marraskuun alussa. Kampanjassa lisätään tietoisuutta alasta ja ymmärrystä työn monipuolisuudesta.

TEKSTI Jaana Lindman GRAFIIKKA Suomen Tilintarkastajat

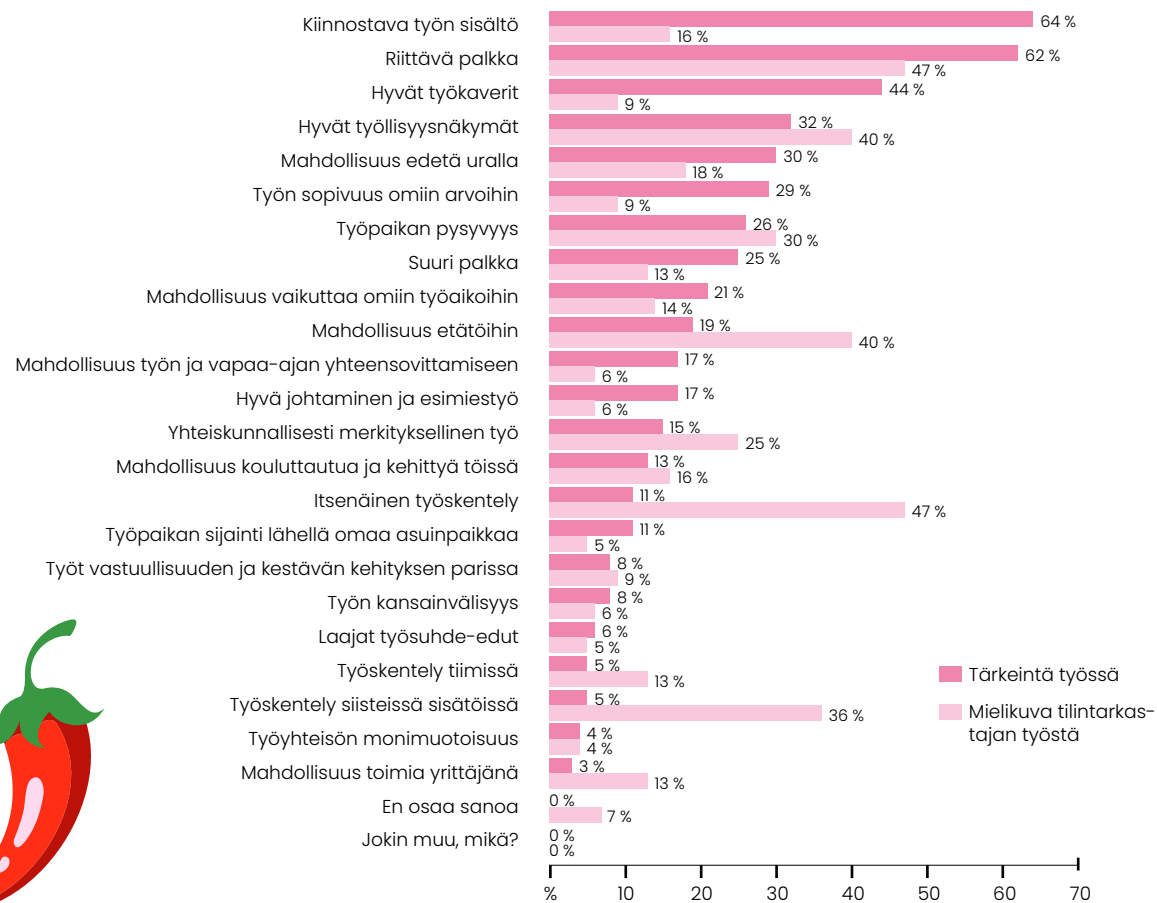
Korkeakouluopiskelijat

Mihin työtehtävin haluaisit suuntautua opintojen jälkeen?

Työssä tärkeimmäksi koetut asiat ja mielikuvat tilintarkastajan työstä

Kaikki vastaajat (n = 1004)

Tilintarkastusala oli yksi viidestä yleisimmin vastatusta työtehtävästä, joihin kyselyyn vastanneet talous- tai yhteiskunta-alan korkeakouluopiskelijat halusivat suunnata opintojen jälkeen. Kolmasosa vastaajista oli harkinnut tilintarkastusalalle hakeutumista. Eniten alaa olivat harkineet kauppatieteiden opiskelijat, vähiten lukiolaiset, joilla oli muutenkin vähiten tietämystä tilintarkastusalasta. Myönteistä oli, että yli puolet vastaajista piti tilintarkastajan työtä vähintään jonkin verran kiinnostavana. Lisäksi yli puolet vastaajista koki tietävänsä edes jossain määrin, mitä tilintarkastajan ammatti pitää sisällään.

Työn pitää vastata omia arvoja

Tärkeimmiksi asioiksi työssä koettiin kiinnostava työn sisältö, riittävä palkka ja hyvät työkaverit. Alle 10 % valitsi työt vastuullisuuden ja kestävän kehityksen parissa, mutta lähes joka kolmas toivoi, että työ sopisi omiin arvoihin. Kyselyssä selvitettiin mielikuvien lisäksi myös näkemyksiä siitä, mitä he odottavat työelämältä. Tilintarkastajilla riittää vielä tehtävää oman alansa nostamiseksi nuorten aikuisten keskuudessa. Vain joka kuudes vastasi,

että tilintarkastajan työ olisi kiinnostavaa ja vain 6 prosentin mielestä työhön yhdistyivät mielikuvana hyvät työkaverit. Yleisimmät mielikuvat liittyen tilintarkastajan työhön olivat riittävä palkka, itsenäinen työskentely, hyvät työllisyysnäkyvät ja mahdollisuus etätöihin. Vastaajat olivat samanmielisiä väittämistä, jotka koskivat tilintarkastajan työn vaativuutta, yksitoikkoisuutta ja erinomaisia työllisyysnäkymiä. Väittämiin koskien työn epätasaista jakautumista, yksin vastuussa olemista ja vaikeaa pääsyä tilintarkastajaksi suhtauduttiin neutraalisti. Tekoälyn ei uskottu korvaavan tilintarkastajan työtä tulevaisuudessa. ■

Katso koko selvitys verkkosivuiltamme:

Aula Research Oy toteutti Suomen Tilintarkastajien toimeksiannosta kyselyn lukiolaisille, talous- ja yhteiskunnallisten alojen korkeakouluopiskelijoille sekä korkeakouluun hakeville. Kyselyyn vastasi 1004 vastaajaa ja se toteutettiin sähköisenä kyselynä helmi-maaliskuussa 2024.

Tunnettuuskampanjalla tavoitellaan nuorten aikuisten huomiota

Mielikuvakyselyn tuloksia hyödynnetään tilintarkastajien markkinointikampanjassa, joka suunnataan nuorille aikuisille. ”Mä oon tilintarkastaja” -niminen kampanja toteutetaan yhteistyössä tilintarkastusyhteisöjen kanssa ja se käynnistyi marraskuun alussa.

Kampanjan ensisijainen kohderyhmä on eri elämänvaiheissa olevat nuoret (19–24-vuotiaat) aikuiset, erityisesti kauppatieteitä, liiketaloustieteitä tai vastaavan alan alempaa korkeakoulututkintoa opiskelevat, viimeisiä lukiovuosiaan käyvät nuoret, lukion jälkeistä välivuotta pitävät ja korkeakouluun hakeutuvat nuoret aikuiset. Lisäksi kampanjalla halutaan puhutella myös suurta yleisöä, jotta yleinen tietoisuus alasta lisääntyy.

Nuorten elämässä keskeistä oman alan ja parisuhteen löytäminen

Nuoret aikuiset ovat monella tapaa uuden elämänvaiheen kynnyksellä. Etenkin oman alan ja parisuhteen löytäminen ovat usein keskeisessä roolissa. Kampanjassa yhdistetään näitä kahta nuorten aikuisten elä-

män keskeistä elementtiä, rakkauten tavoittelun ja uuden työuran innon.

Kampanjan tavoitteena on tilintarkastusalan tunnettuuden parantaminen, alan merkityksen nostaminen tietoisuuteen, tilintarkastuksen brändin kirkastaminen, saada lisää osaavaa työvoimaa alalle, vahvistaa alan ammattilypeyttä ja lisätä ammatillista yhteenkuuluvaisuutta.

Näkyvyys valittu kohderyhmän mukaisesti

Kampanja nähdään erityisesti siellä, missä nuoret aikuisetkin ovat – sosiaalisessa mediassa. Lisäksi yksi kampanjavideoista näkyy marras-

kuussa ja tammikuussa Finnkinon elokuvateattereissa ja yhteistyötä tehdään myös somevaikuttajan kanssa. Kampanjailmeen mukaisia haalarimerkkejä jaetaan opiskelija-järjestöille, yhteisöille ja erilaisissa tapahtumissa. Kampanjassa pyritään yllätyksellisyyteen ja herättämään kiinnostus tutustua alaan tarkemmin.

Kampanjassa on kolme lähtöä: marraskuu 2024 (6.11.–1.12.), tammikuu 2025 (2.–22.1.) ja maaliskuu 2025 (4.–18.3.).

Opiskelija- ja korkeakoulu-yhteistyö jatkuu

Suomen Tilintarkastajat jalkautui ensimmäistä kertaa marraskuun lopussa järjestettävälle Studia-messuille. Lisäksi opiskelija- ja korkeakoulu-yhteistyötä tehdään edelleen. Useat tilintarkastusyhteisöt jakavat myös kampanjamateriaaleja omissa viestintäkanavissaan.

Tavoitteena on jatkaa kampanjointia tunnettuuden parantamiseksi vielä kahtena seuraavana vuonna. Myös kyselytutkimus on tarkoitus uusia muutaman vuoden kuluttua. ■

Kestävyysraportoinnin varmentaminen – mistä on kyse?

Kestävyysraportoinnin tavoitteena on tehdä yritysten vastuullisuus-toiminnasta läpinäkyvää ja raportoinnista vertailukelpoisempaa. Kestävyysraportoinnin varmennuksen tavoitteena puolestaan on lisätä näiden raporttien luotettavuutta ulkopuolisen lukijan näkökulmasta. Mutta mitä varmennus käytännössä tarkoittaa?

TEKSTI **Tuula Minkkinen**

Lakisääteinen kestävyysraportti on verrannollinen taloudelliseen raportointiin sen virallisuudessa. Se on määrämuotoinen ja julkinen ja raportin laativan yrityksen hallituksen hyväksytävä se, ja hankittava siihen varmennus. Raportoitavalle tiedolle on lainsäädännössä myös asetettu korkeat laatuvaatimukset: tiedon pitää olla merkityksellistä, luotettavaa, vertailukelpoista, ymmärrettävää ja todennettavaa.

Nämä ovat tärkeitä asioita myös varmennuksen näkökulmasta. Kestävyysraportille tuotavien tietojen kirjausketju tulee olla olemassa, ja

raportoivan yrityksen pitää pystyä se myös kuvaamaan ja dokumentoimaan. Tietojen jäljitettävyys on edellytys ja perusta varmennukselle.

Yrityksen prosessit ja dokumentaatio tärkeitä

Varmentaja kohdistaa toimenpiteitä itse kestävyysraporttiin, mutta vähintään yhtä merkityksellisiä ovat varmennuksen näkökulmasta myös yrityksen prosessit ja menettelytavat, joiden avulla tuotetaan raportoitavia tietoja. Vaikka rajoitetun varmuuden tasolla prosesseja ja niiden toimivia kontroleja ei korosteta yhtä paljon kuin kohtuullisessa varmuu-

Suomen Tilintarkastajat on parhaillaan laatimassa kestävyysraportoinnin varmennussuositusta ja siihen liittyviä keskeisimpiä malliraportteja.

► dessa, niin prosesseihin kohdistetaan kuitenkin toimenpiteitä. Erityisen tärkeässä roolissa ovat tiedon tuottamisen prosessit.

Dokumentaatiolla on myös paljon merkitystä, koska käytännöt eivät ole vielä vakiintuneita raportioijilla eikä varmentajilla. Molempien osapuolien on tärkeää dokumentoida riittävän tarkasti ne tiedot ja olosuhteet, jotka raportin laatimisen tai varmennuksen teko-ohjeilla ovat olleet. Yrityksen dokumentaatio omista prosesseistaan ja kirjausketjustaan on tärkeä perusta myös varmennukselle.

Yritysten kannattaa aloittaa keskustelut varmentajansa kanssa jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Vaikka kaikki osapuolet ovatkin uuden edessä, on varmentajilla kuitenkin näkyvyys parhaassa tapauksessa useamman yrityksen prosesseihin. Hän pystyy hyödyntämään tätä näkemystä yritysten eduksi.

Tilintarkastuslaissa säädetään varmennuksesta

Kestävyysraportoinnin varmentamisesta säädetään tilintarkastuslaissa. Laissa määritellään muun muassa varmennuksen kohde, varmennuksen tekijä ja asetetaan vaatimuksia varmennuskerto-

mukselle sekä varmennusta koskevan aineiston säilyttämiselle. Yksi keskeisin lakiin sisältyvä vaatimus raportin laatijan näkökulmasta on varmuuden taso ja toiseksi se, mistä varmentaja lausuu.

Lain mukaan varmennuksesta tulee saada rajoitettu varmuus siitä, että kestävyysraportissa on noudatettu kirjanpitolain 7 luvun säännöksiä ja kestävyysraportointistandardeja, mukaan lukien näiden standardien mukaan suoritettu kaksinkertaisen olennaisuusarvioinnin prosessi. Varmentaja lausuu myös kestävyysraportin digitaalisuutta koskevien vaatimusten noudattamisesta ja EU-taksonomia-raportoinnista. Nämä asiat tulevat sisällymään varmennuskertomuksen lausuntoon.

Varmentajan näkökulmasta keskeistä on myös varmennuksen viitekehys. Varmennus tulee toteuttaa komission erikseen hyväksymien varmennusstandardien mukaisesti. Tämänhetkisen aikataulun mukaan standardit olisivat käytössä vasta vuonna 2026. Ennen komission hyväksyntää noudatetaan jäsenmaiden omia standardeja ja suosituksia. Suomen Tilintarkastajat on parhaillaan laatimassa kestävyysraportoinnin

varmennussuositusta ja siihen liittyviä keskeisimpiä malliraportteja. Suositus valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

Varmennus rajoitetun varmuuden tasolla

Varmennustoimeksiantoissa erotetaan yleisesti kaksi eri varmuuden tasoa: rajoitettu ja kohtuullinen varmuus. Kestävyysraportointiin sovelletaan ainakin ensimmäiset raportointivuodet rajoitettua varmuutta, joka on merkittävästi alhaisempi varmuus kuin kohtuullinen varmuus.

Varmuuden taso vaikuttaa varmennustoimenpiteisiin. Rajoitetussa varmuudessa varmentajan työn määrä on pienempi kuin kohtuullisessa varmuudessa, mutta sekin parantaa raportin laatua ja läpinäkyvyyttä. Yksi selkeimmistä eroista varmuuden tasojen välillä raportin lukijan näkökulmasta on varmentajan raportilla tekemä johtopäätös, eli lausunto: rajoitetussa varmuudessa varmentaja lausuu, ettei hänen tietoonsa ole tullut seikkaa, joka antaisi syyn uskoa, että raportissa on olennainen virhe. Kohtuullisessa varmuudessa lausunto on aina positiivinen: raportti on olennaisesti oikein.

Varmennusprosessi on yksi kokonaisuus

Kestävyysraportointiprosessi varmennetaan yhtenä kokonaisuutena, ja sen takia varmennuksen vaikutukset on tärkeä tunnistaa jo siinä vaiheessa, kun kestävyysraportointiin aletaan valmistautumaan. Kokonaisuudessaan varmennusprosessi sisältää samat vaiheet kuin tilintar-

Kokonaisuudessaan
varmennusprosessi sisältää
samat vaiheet kuin
tilintarkastuksessakin.

kastuksessakin: suunnittelu, toteutus ja raportointivaiheet seuraavat toisiaan ja ovat osittain limittäiset.

Prosesseihin liittyen on myös hyvä muistaa, että varmentajan tulee lausua myös kaksinkertaisen olennaisuusarvioinnin prosessista. Tämä on koko raportoinnin perusta ja näin ollen se on erittäin tärkeässä roolissa myös varmennuksen näkökulmasta.

Sen jälkeen, kun varmentaja on valittu yhtiökokouksessa, tehdään toimeksiantosopimus ja sovitaan yrityksen kanssa mm. selkeät roolit ja vastuut, raportoinnin ja varmennuksen vaiheet ja aikataulut. Nämä synkronoidaan yrityksen omien prosessien ja aikataulujen kanssa. Varmennus ei siis ole mikään sellainen erillinen asia, joka vain tapahtuu ilman yrityksen näkyvyyttä varmennukseen ja sen etenemiseen. Ideaalitilanteessa yhteistyö ja kommunikaatio yrityksen ja varmentajan välillä on jatkuvaa ja lisäarvoa tuottavaa.

Mitä on odotettavissa?

Kestävyysraporteissa tulee todennäköisesti olemaan vaihtelua ensimmäisinä vuosina. Koska varmennuksesta ei ole vielä olemassa yhteisiä standardeja eikä varmennuskäytäntöjä, vaihtelua tulee varmasti olemaan myös varmennuksissa.

Myös kestävyysraportin varmennuskertomusta voidaan mukauttaa samoin kuin tilintarkastuskertomustakin. Yritysten on hyvä varautua myös siihen, että mukautukset saattavat olla alkuvaiheessa yleisempiä kuin mitä tilintarkastusten puolella on totuttu näkemään. Lausuntoa ei kuitenkaan mukauteta kevyin perustein.

Tärkeintä ei ole täydellinen raportointi, vaan sekä raportoitvien yritysten että varmentajien halu kehittää toimintaansa. Koko kestävyysraportointia koskevan sääntelyn taustalla on se, että yritysten liiketoiminta olisi kestävällä pohjalla. Tämä tavoite on yhteinen sekä raportioijille että varmentajille. ■

Tuula Minkkinen

Asiantuntija, KHT, KRT,
Suomen Tilintarkastajat ry

Muutoksia kirjanpitolakiin, osakeyhtiölakiin ja kauppakamarilakiin

Eduskunnalle on syksyn aikana tullut hyväksyttäväksi useita lakimuutoksia. Kirjanpitolain raja-arvojen inflaatiokorotuksia voidaan poikkeuksellisesti soveltaa jo 1.1.2024 tai sen jälkeen alkaneella tilikaudella. Kiintiödirektiivin velvoitteet vaikuttavat osakeyhtiölakiin ja kauppakamarilakiin. Nämä muutokset astuvat voimaan viimeistään 30.6.2026.

Eduskunta on hyväksynyt lain kirjanpitolain 1 ja 7 lukujen muuttamisesta. Lakimuutoksella pannaan täytäntöön komission delegoitu direktiivi Euroopan parlamentin ja neuvoston tilinpäätöstä koskevan direktiivin muuttamisesta mikroyritysten, pienten, keskisuurten ja suurten yritysten tai konsernien kokoluokkien raja-arvojen osalta. Lisäksi lakiin tehdään täsmennyksiä, jotta se vastaa paremmin kestävyysraportointia koskevan direktiivin tarkoitusta.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 a – 4 c §:ssä säädettyjä euromääräisiä taseen ja liikevaihdon raja-arvoja korotetaan 25 prosentilla.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 c §:n 2 momentissa säädettyä kesikokaisen yrityksen määritelmää täsmennetään, aikaisempi määritelmä ei sulkenut pois mikro- ja pienyrityksiä kesikokaisen yrityksen määritelmän piiristä.

Kirjanpitolain 1 luvun 6 §:n täydennyksellä lisätään direktiivin edellyttämä vaihtoehtoinen laskentatapa

taseen loppusumman ja liikevaihdon raja-arvon määrittelyssä.

Kirjanpitolain 7 luvun 1 §:n soveltamisalaa täydennetään siten, että kestävyysraportointia koskevia säännöksiä sovelletaan myös suurkonsernin emoyritykseen. Suurkonsernia koskevan kestävyysraportin laatimisvelvoite, josta säädetään kirjanpitolain 7 luvun 19 §:ssä, kohdistetaan näin ollen nimenomaisesti emoyritykseen sen omasta yrityskoosta riippumatta.

Täytäntöönpanosäännöksen mukaan lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2025 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Lakia voidaan kuitenkin soveltaa myös tilikaudella, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa, jos tilikausi on alkanut 1 päivästä tammikuuta 2024 tai sen jälkeen.

Kiintiödirektiivin velvoitteet osakeyhtiölakiin ja kauppakamarilakiin

Eduskunta on hyväksynyt lain osakeyhtiölain ja kauppakamarilain muuttamisesta. Lailla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi pörssiyritysten hallintoelinten jäsenten sukupuoli-jakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Direktiivin täytäntöönpanon keskeisin säännös on osakeyhtiölain uusi 9 a §. Pykälässä säädetään pörssiyrityksen velvollisuudesta asettaa tavoitteeksi tilanne, jossa vähintään 40 prosenttia pörssiyrityksen hallituksen jäsenistä on aliedustettua suku-

puolta. Velvoite koskee niitä pörssiyrityksiä, joiden keskimääräinen henkilömäärä päättyneellä tilikaudella ja sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on yli 250 henkilöä, ja:

1) pörssiyrityksen raportoitu taseen loppusumma oli yli 43 miljoonaa euroa; tai

2) pörssiyrityksen raportoitu liikevaihto oli yli 50 miljoonaa euroa.

Lain soveltamisalan piiriin kuuluvien pörssiyritysten on pyrittävä saavuttamaan tavoitteet aliedustettun sukupuolen vähimmäismäärästä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026.

Kauppakamarilakiin lisätään 2 §:n 3 momenttiin uusi 5 kohta, jonka mukaan keskuskauppakamarin tehtävänä on edistää, analysoida, seurata ja tukea sukupuolten tasapuolisen edustuksen kehittymistä osakeyhtiölain 6 luvun 9 a §:ssä tarkoitettujen pörssiyritysten hallituksissa.

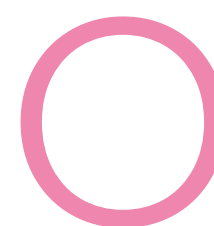
Risto Ruuska

Juristi,
Suomen
Tilintarkastajat ry

Osakeyhtiölaki uudistuu – tavoitteena keventää yritysten hallinnollista taakkaa

Oikeusministeriö on käynnistänyt laajan uudistushankkeen, joka koskee osakeyhtiö- ja osuuskuntalakeja. Osakeyhtiölain uudistamista valmisteleavan työryhmän tehtävänä on laatia esitykset, joiden pohjalta lait vastaisivat paremmin nykyistä yritysmaailmaa ja yritystoiminnan muuttuneita tarpeita.

Oikeusministeriössä on meneillään työ osakeyhtiölain ja osuuskuntalain uudistamiseksi. Osakeyhtiölain uudistamista valmisteleavan työryhmän toimikausi on 18.1.2024–30.6.2025, ja työryhmän tavoitteena on päivittää lakeja vastaamaan paremmin nykyistä yritysmaailman tilannetta.

Osakeyhtiölain uudistamisen taustalla on pääministeri **Petteri Orpon** hallituksen ohjelmaan kuuluvat tavoitteet yritystoiminnan yleisten edellytysten ja hallinnollisen taakan keventämisestä sekä osakeyhtiöiden sääntelyn uudistamisesta. Muutoksia kaavaillaan esimerkiksi osakeyhtiön purkamismenettelyyn ja oman pääoman menettämistä koskeviin sääntöihin.

Muutostarpeiden taustalla aiemmat selvitykset

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain muutostarpeita on arvioitu jo aiemmin, esimerkiksi oikeusministeriön järjestämässä verkkokeskustelussa syksyllä 2015 sekä vuosien 2019 ja 2020 aikana laadituissa selvityksissä. Saatu palaute ja selvitykset ovat antaneet tietoa siitä, mihin suuntaan sääntelyä tulisi kehittää. Nyt tehtävän työn tarkoituksena on hyödyntää aiempien selvitysten tuloksia ja tehdä lainsäädäntöön ehdotuksia, jotka parantavat yritystoiminnan edellytyksiä.

Osuuskunnat ovat niin ikään Suomessa vakiintunut yritysmuoto, ja niiden sääntely vastaa monilta osin osakeyhtiölain sääntelyä. Lakimuutosten tarkoituksena on varmistaa, että yritysmuodosta riippumatta kaikilla on tasapuoliset toimintaedellytykset. Osuuskuntalakia tarkastellaan rinnakkain osakeyhtiölain kanssa, jotta muutokset voidaan tehdä yhtenäisesti silloin, kun se on tarkoituksenmukaista.

Työryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esitykset, joissa osakeyhtiö- ja osuuskuntalainsäädäntöä tarkistetaan. Työssä pyritään huomioimaan erilaisten yritysten, toimialojen ja sidosryhmien tarpeet sekä varmistamaan sääntelyn ajantasaisuus, johdonmukaisuus, tehokkuus ja ennakoitavuus. Vaikka lakeihin esitetään muutoksia, niiden keskeisiä periaatteita ei kuitenkaan aiota muuttaa.

Työryhmän tukena erillinen seurantaryhmä

Työryhmä kuulee tarvittaessa asiantuntijoita ja seuraa tiiviisti kehitystä varmistaakseen, että lainsäädännön uudistustyö toteuttaa hallituksen asettamat tavoitteet. Työryhmän työtä tukee myös erillinen seurantaryhmä, joka arvioi ja antaa palautetta työskentelyn edistymisestä. ■

Vaikka lakeihin esitetään muutoksia, niiden keskeisiä periaatteita ei kuitenkaan aiota muuttaa.

Jarkko Raitio

Johtava asiantuntija,
Suomen
Tilintarkastajat ry

Teksti pohjautuu valtioneuvoston hankesivulla olevaan työryhmän toiminnan esittelyyn. Suomen Tilintarkastaja ry:tä työryhmässä edustaa Jarkko Raitio.

Näkemyksiä kaupparekisterilain muutoksiin ja eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen ESAP:in käyttöönottoon

Suomen Tilintarkastajat on lausunut kaupparekisterilakiin tehtäviä muutoksia rekisteristä poistettujen yritysten palauttamiseksi. ST on myös kommentoinut tilintarkastajien tietojen toimittamisesta ESAP:iin.

Työ- ja elinkeinoministeriö laittoi lokakuussa 2025 lausunnolle luonnoksen hallituksen esitykseksi, jossa ehdotetaan muutoksia kaupparekisterilakiin. Muutoksilla tehtäisiin mahdolliseksi kaupparekisteriin palauttaminen tilanteessa, jossa rekisteristä poistaminen on perustunut laiminlyöntiin tilinpäätöksen toimittamisesta taikka edunsaajatietojen ilmoittamisesta.

Kannattamme kertaluonteista palauttamista kaupparekisteriin

ST mainitsi lausunnossaan lakihankkeesta, että kaupparekisteritietojen oikeellisuuden ja ajantasaisuuden varmistaminen on tärkeää. ST tukee kaupparekisteristä poistettujen yritysten mahdollisuutta hakea kertaluonteisesti palautusta rekisteriin tilanteessa, jossa poistaminen on johtunut tilinpäätöksen tai edunsaajatietojen rekisteröintien laiminlyönnistä. Tämä mahdollisuus olisi käytettävissä kerran kymmenen vuoden aikana, mikä estäisi toistuvia hakemuksia. Lausunnossaan ST kuitenkin suhtautui varauksella esitykseen siltä osin, onko ehdotettu vuoden odotusaika hakemuksen jättämiselle tarpeen. Yritykset todennäköisesti hakevat rekisteriin palauttamista nopeammassa aikataulussa liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

HE-luonnoksessa ehdotettiin lisäksi lykkäystä kaupparekisterilain mukaisen velvoitteiden tarkistuksiin. ST ei pidä perusteltuna ehdotusta lykätä rekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistamisen siirtymistä vuoteen 2027. Rekisteröityjen tilintarkastustietojen ajantasaisuus on erityisen tärkeää, sillä tuoreiden selvitysten mukaan huomattavalla osalla yrityksistä on puutteita näissä tiedoissa. Lisäksi ST ehdottaa, että tilintarkastusyhteisöille annettaisiin mahdollisuus oikaista kuluitta itseään koskevat virheelliset rekisteritiedot, mikä parantaisi rekisterin luotettavuutta.

ESAP tarjoaa tietoa keskitetysti finanssimarkkinayhteisöistä

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) on veloitettu perustamaan eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen (ESAP, European Single Access Point). ESAP:in tarkoituksena on tarjota keskitetysti saataville eurooppalaisten finanssimarkkinayhteisöjä koskevaa sijoittaja- ja yhtiöinformaatiota. Hallituksen esityksessä 155/2024 ehdotetaan kansallisen sääntelyn ratkaisut EU-sääntelyn täytäntöönpanemiseksi.

Hallituksen esityksen mukaan ehdotettavat muutokset koskevat lakien tiedonantovelvollisuussäännösten muuttamista siten, että niissä huomioidaan EU-säädösten vaatimukset

tietojen raportointimuodosta, tiedoissa esitettävistä metatietovaatimuksesta sekä tietojen toimittamisesta asianomaiselle tiedonkeruuelimelle.

Tilintarkastajien nimet pois TILA:n päätöksistä

Tilintarkastaja on yksi toimijoista, joiden tietoja ESAP:iin toimitetaan tilintarkastajarekisteristä. Kansallisessa täytäntöönpanovaiheessa ST on kiinnittänyt huomiota siihen, että hallituksen esityksessä tilintarkastuslautakunnan tilintarkastajille antamat seuraamukset ehdotetaan toimitettavaksi ESAP:iin. ST ei pidä tarkoituksenmukaisena tai perusteltuna sitä, että tilintarkastuslautakunnan ratkaisut toimitetaan sellaisenaan ESAP:iin, koska seuraamuksia koskevat päätökset sisältävät tilintarkastajien nimiä eli luonnollisten henkilöiden henkilötietoja. ■

Jarkko Raitio

Johtava asiantuntija, Suomen Tilintarkastajat ry

KOLUMNI

Menestyvän tilintarkastajan osaamisprofiili: Mitä taitoja tarvitaan?

Tilintarkastusalan toimintaympäristö on jatkuvien muutosten keskellä. Toimeksiantojen kansainvälistyminen, kohteiden koon ja monimutkaisuuden kasvu, teknologian kehitys, sääntely ja vastuullisuuteen kohdistuvat odotukset asettavat tilintarkastajille uusia vaatimuksia. Moni alalle aikova pohtii, millaisia taitoja tilintarkastusalan ammattilaisilta vaaditaan ja miten oma koulutuspolku voisi vaikuttaa urakehitykseen.

Määrällisten taitojen merkitys

Chu, Florou ja Pope (2022) havaitsivat tutkimuksessaan, että tilintarkastajat, joilla on laskentatoimeen tai kvantitatiivisiin aineisiin suuntautunut korkeakoulututkinto, suoriutuvat alal-

la keskimäärin paremmin kuin muut. Tutkimus osoitti, että kvantitatiivisiin aineisiin erikoistuneet tilintarkastajat pystyivät paremmin havaitsemaan ja hallitsemaan laskentavirheitä. Heillä on vahvempi kyky käsitellä ja analysoida suuria tietomääriä sekä soveltaa systemaattisia menetelmiä tarkastuksissaan. Kvantitatiivinen tausta näyttäisikin auttavan erityisesti tilanteissa, joissa laskelmien ja päätösten perusteleminen numero-tietojen avulla on olennaista.

Investointi lisäkursseihin esimerkiksi tilastotieteessä, taloustieteessä tai muissa määrällisissä aineissa voi tarjota kilpailuetua työmarkkinoilla. Tilintarkastusallalla arvostetaan tilastollisen analyysin ja datankäsittelyn taitoja, ja niiden merkitys todennäköisesti vain kasvaa.

Chu, Florou ja Pope (2022) kuitenkin osoittavat, että kvantitatiiviset taidot eivät riitä. Menestyvä tilintarkastaja tarvitsee laaja-alais- ta ymmärrystä liiketoiminnasta ja sen ympäristöstä, taloudesta ja poliittisista tekijöistä, jotka auttavat tilintarkastajia hahmottamaan kokonaisuuksia, kuten olennaisuuden ja riittävien tietojen abstraktia määritelmää. Siksi opiskelijoiden kannattaa harkita monitieteisiä kursseja ja valinnaisia opintoja, jotka kehittävät liiketoiminnan ja sen ympäristön kokonaisvaltaista ymmärrystä.

Pehmeät taidot täydentävät teknistä osaamista

Menestyvä tilintarkastaja tarvitsee myös pehmeitä taitoja (soft skills). Tilintarkastus on tiimityötä, ja kyky

neuvotella, kommunikoida ja luoda luottamuksellisia suhteita on ratkaiseva menestystekijä. Tämä vaatii tilintarkastajilta ihmisten käyttäytymisen ymmärtämistä, kriittistä ajattelua, tervettä skeptisyyttä sekä viestintä- ja johtamistaitoja.

Samargo, Francisco ja Felicio (2024) havaitsivat, että pehmeät taidot lisäävät tilintarkastajan muutumiskykyä ja ajanhallintataitoja. Näillä havaittiin olevan merkittävä rooli toimintaympäristön muutosten ja stressin hallinnassa, mutta myös tilintarkastuksen laadun ylläpitämisessä paineen alla. Tilintarkastajat tiimeineen toimivat usein linkkinä yritysjohton ja sidosryhmien välillä, ja heiltä odotetaan selkeää viestintää ja tilannetajua.

Monipuolinen osaaminen menestyksen avaimena

Yhteenvetona voidaan todeta, että kvantitatiivisesti orientoitunut koulutustausta on keskeinen tekijä tilintarkastajan urakehityksessä ja ammatillisessa menestyksessä. Myös laaja-alaista liiketoiminnan ja liitetoimintaympäristön kokonaisuuksien ymmärrystä ja pehmeitä taitoja tarvitaan tilintarkastajan urapolulla. Nämä taidot varmistavat, että tilintarkastaja kykenee sopeutumaan alan vaatimusten muutoksiin ja menestymään tilintarkastusuralla.

Kim Ittonen

Kirjoittaja toimii Hankenilla tilintarkastuksen professorina ja laskentatoimen ja kauppaoikeuden laitoksen johtajana.

TILINTARKASTAJA – yrityksen tukena saneerausmenettelyssä

Tilintarkastajan rooli muuttuu yrityksen elinkaaren aikana. Juttusarjan kolmannessa osassa keskitymme tilintarkastajan rooliin saneerausmenettelyssä..

TEKSTI Marjukka Kähönen GRAFIIKKA Suomen Tilintarkastajat

Yrityksen elinkaaren loppupäässä on muutamia vaihtoehtoja, miten yritys voidaan lopettaa. Hallittu tapa on lopettaa yritys purkamalla yhtiö selvitystilamenttelyn kautta. Näin on esimerkiksi silloin, kun yritystoiminta hiipuu tai ikääntyvä yrittäjä haluaa siirtyä eläkkeelle ja myydä liiketoimintansa.

Jos yritys on ajautunut maksukyvyttömyyteen, jota se ei pysty vapaaehtoisin tervehdyttämistoimin korjaamaan, vaihtoehtoina ovat konkurssi tai yrityssaneeraus.

Tilintarkastaja sparraa myös kriisitilanteissa

Suppeimmillaan tilintarkastuksen ainoa lopputulos on tilintarkastajan

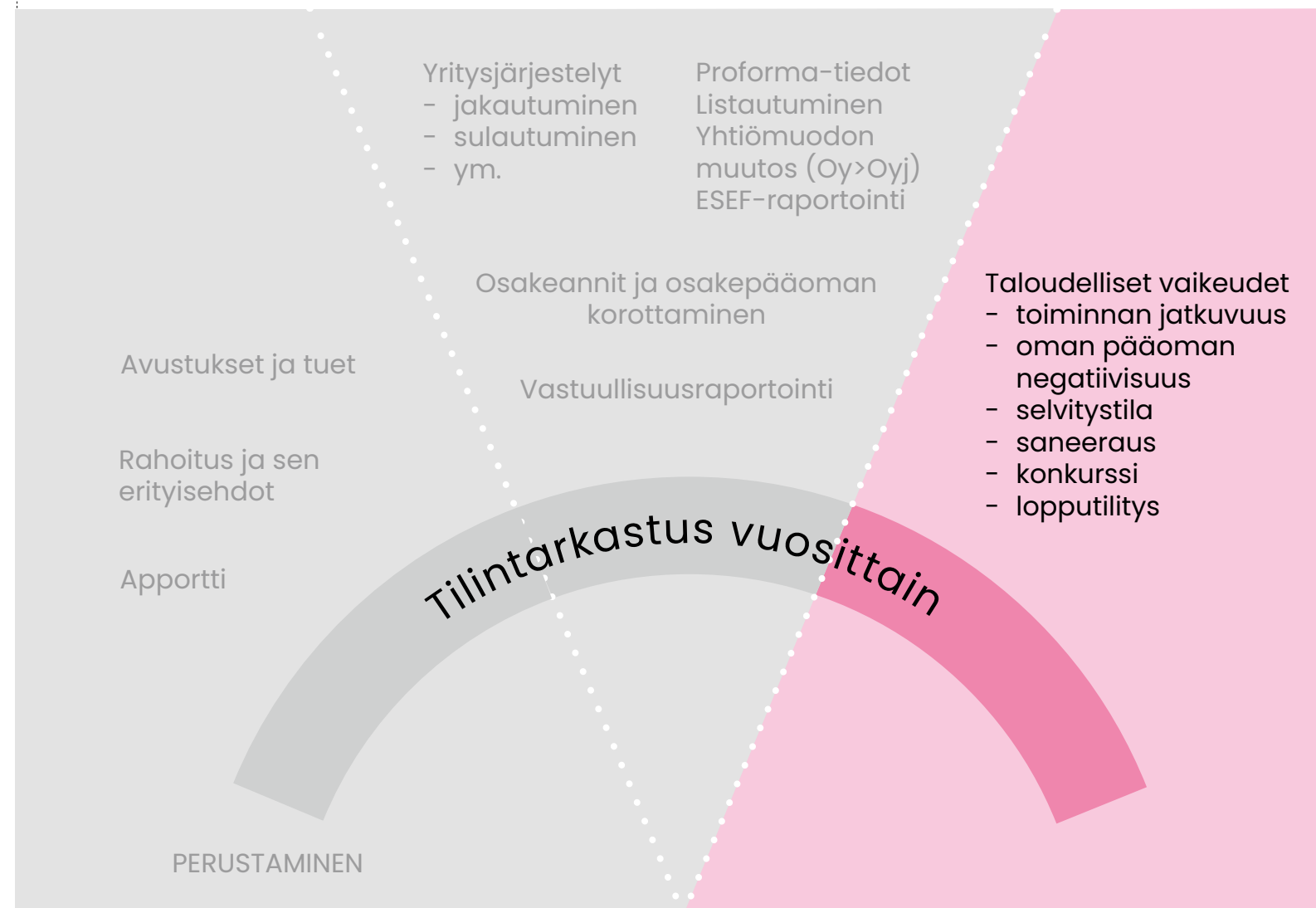
antama määrämuotoinen tilintarkastuskertomus. Mutta kun tilintarkastaja tunnistaa asiakkaan toiminnassa taloudellisia haasteita, hän voi osaamisellaan auttaa asiakasta paljon tätä laajemmin.

Tilintarkastaja voi keskustella asiakkaan kanssa ja sparrata yhtiön johtoa siitä, missä riskit toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta voivat olla.

KHT, JHT **Hanna Keskinen** on BDO:lla erityistarkastusten liiketoiminnan vetäjä. Hänellä on yli 20 vuoden ura erilaisten yhtiöiden tarkastuksesta.

– Jos yritys on jatkuvasti veitsenterällä maksukyvyn kanssa, tilintarkastaja voi tuoda näitä näkökulmia tarkastukseen jo hyvissä ajoin. Paras

Tilintarkastajan rooli yrityksen elinkaaren eri vaiheissa

anti, jonka yritys voi tilintarkastajasta voi saada, ei näy suoranaisesti tilintarkastusraportissa, toteaa Keskinen.

Maksukyvyttömyyden taustalla voi olla useita seikkoja, esimerkiksi kannattavuuden ongelmat tai jokin elementti rahoituksessa. Mitä tiiviimpi ja ympärivuotisempi suhde yhtiöllä on tilintarkastajaansa, sitä enemmän se voi hyötyä tilintarkastajasta myös maksuvaikeuksissa.

– Saneeraustoimenpiteitä eli yrityksen tervehdyttämistoimia voidaan tehdä ilman formaalia saneerausta-

kin. Tilintarkastajilla on keinovalikoi-
maa, Keskinen kertoo.

Tilintarkastaja arvioi yrityksen tilannetta lukujen pohjalta. Hänellä voi olla laajakin perspektiivi saman liiketoiminta-alan yrityksiin, joten hän pystyy tekemään myös vertailua. Samanlaista ulkopuolista ja samaan aikaan neutraalia näkökulmaa yritykseen ei ole muilla.

HT **Lasse Pakarisella**, Maura Audit Oy, on pitkä ura kriisissä olevien yritysten tilintarkastajana. Myös hän peräänkuuluttaa keskustelun

merkitystä vaikeissa taloudellisissa tilanteissa.

– Kun yritys ottaa yhteyttä tilintarkastajaansa ja kertoo, että nyt ollaan pahoissa vaikeuksissa, kannattaa keskustella. Tilintarkastaja voi tuoda tilanteeseen tärkeää ulkopuolista näkemystä. Jos tilintarkastaja on tehnyt työnsä huolellisesti, maksukyvyttömyystilanne ei lisää riskiä tilintarkastajalle, Pakarinen toteaa.

Jos maksukyvyttömyyttä ei pystytä korjaamaan ja yritys ajautuu konkurssiin, yrityksen johto menettää ►

- määräämisoikeuden yrityksen omaisuuteen. Tuomioistuimen määräämän pesänhoitajan tehtävänä on ottaa konkurssipesän omaisuus haltuun ja realisoida se pesän kannalta edullisimmalla tavalla.
 - Yhtiökokouksen valitseman tilintarkastajan velvollisuudet lakisääteisestä tilintarkastuksesta päättyvät konkurssiin. Edes kesken olevaa tar-

joka päättyy saneerausohjelman vahvistamiseen.

Saneeraushakemuksen käsittely kestää tyypillisesti 0–2 kk, saneerausmenettely muutamista kuukausista noin vuoteen. Saneerausohjelma voidaan laatia 0–8 vuodeksi.

– Jos yritys hyväksytään saneerausmenettelyyn, sen aikana selvitetään tarkemmin yrityksen tilanne ja luodaan saneerausohjelmaehdotus, Pakarinen kertoo.

Saneerausohjelma sisältää selvityksen yhtiön taloudellisesta asemasta sekä määräykset toimintaa koskevista toimenpiteistä ja järjestelyistä.

– Saneerausohjelmassa sovitaan velkojen maksuaikataulusta sekä mahdollisesti muistakin saneeraus-toimenpiteistä, kuten liiketoiminnon myynnistä ja velkojen kevennyksestä.

Kun yhtiö hakeutuu saneeraukseen, tilintarkastajan tarjoamia palveluita voivat ensivaiheessa olla saneeraushakemukseen liitettävän tilintarkastajan selvityksen laatiminen sekä hakemusta varten laaditun välitilinpäätöksen tarkastus.

Saneerausprosessin edetessä kysymykseen voi tulla myös erityistarkastus, joka on saneerauksen selvittäjän toimeksiannosta suoritettava laajempi ja tarkempi selvitys maksukyvyttömyysmenettelyä edeltävältä ajalta.

Erityistarkastus kohdistuu yleensä noin kahden vuoden ajanjaksoon. Sen tavoitteena on selvittää, onko velkojia kohdeltu tasapuolisesti sekä onko yhtiön kirjanpito ja hallinto hoidettu asianmukaisesti. Erityistarkas-

Yrityksen saneeraus tarkoittaa menettelyä, jossa yrityksen toimintaa pyritään jatkamaan ja sen maksukyvyttömyys poistamaan.

kastusta ei tarvitse saattaa loppuun. Tilanne eroaa saneerausmenettelystä, jossa tilintarkastajan työ jatkuu edelleen, toteaa Keskinen.

Saneerausmenettely ja saneerausohjelma

Yrityksen saneeraus tarkoittaa menettelyä, jossa yrityksen toimintaa pyritään jatkamaan ja sen maksukyvyttömyys poistamaan.

Jotta yrityssaneeraukseen voi päästä, yrityksen on osoitettava kärräjäoikeudelle, että sen toiminta on mahdollista saattaa kannattavaksi. Kun saneeraushakemus on hyväksytty, alkaa saneerausmenettely,

Hanna Keskinellä on yli 20 vuoden ura erilaisten yhtiöiden tarkastuksesta.

Lasse Pakarisella on pitkä ura kriisissä olevien yritysten tilintarkastajana.

tuksia tehdään myös konkurssitilanteissa, jolloin tarkastus suoritetaan konkurssipesän toimeksiannosta.

– On tyypillistä, että tilintarkastajan turvaututaan myös ohjelman laatimisessa, erityisesti kun saneerattavan yrityksen liiketoiminta on laajempaa ja monimutkaisempaa, Pakarinen kertoo.

Saneerauksen kustannukset yritykselle vaihtelevat. Saneeraushakemuksen laatii yleensä ulkopuolinen taho, ja Pakarisen mukaan pelkätään sen kustannus voi vaihdella tuhansista kymmeneen tuhansiin euroihin.

Saneerausmenettelyn keinot vaihtelevat yrityksen koon mukaan. Mutta iso kuva saneerauksessa on yrityksen koosta ja liiketoiminnan laajuudesta riippumatta sama: onko liiketoiminta tervehdytettävissä, pystytäänkö suoriutumaan sanee-

rausohjelman velvoitteista ja onko mahdollista hoitaa velat pois.

– Pienellä yrityksellä on hyvin vähän vaihtoehtoja, joita saneerauksessa voidaan tehdä. Velkataakkaa voidaan keventää ja pieniä muutoksia tehdä. Isossa yrityksessä saneerauksen vaihtoehdot ovat laajemat, Pakarinen kuvaa.

Suositus tilintarkastajan selvitykseksi

Jos yritys hakee saneeraukseen ilman velkojen puolta, yrityssaneeraushakemukseen on liitettävä tilintarkastajan selvitys. Selvityksen tarkoituksena on saada tuomioistuinten käyttöön ulkopuolinen, riippumaton ja asiantunteva näkemys velallisen taloudellisesta tilanteesta.

Sekä Keskinen että Pakarinen olivat Suomen Tilintarkastajien työryhmässä, joka antoi alkuvuodesta

suosituksen yrityssaneerausasetuksessa tarkoitetusta tilintarkastajan selvityksestä.

Tarve suositukselle oli kahtalainen.

– Taustalla olivat muutokset yrityssaneerauslaissa. Tilintarkastajien aiemmin antamia saneerausselvityksiä arvioitiin osana lainsäädäntöprosessia, ja niiden laatu ja yhdenmukaisuuden puute saivat lainsäätäjältä kritiikkiä, Pakarinen kertoo.

Toinen syy suosituksen laatimiselle liittyy siihen, että tilintarkastajan selvityksiä laaditaan vuosittain vain noin 150.

– Selvitysten laatiminen on keskittynyt pienelle joukolle toimijoita. Suosituksella halutaan kannustaa useampia tilintarkastajia antamaan näitä selvityksiä. ►

Myös konkurssiin liittyvät
erityistarkastukset ovat
tilintarkastajan näkökulmasta
kiinnostavia.

► Selvitys eroaa hiukan tilintarkastajan perustyöstä. Selvityksessä odotetaan tilintarkastajalta lakisääteistä tilintarkastusta laajempaa kuvausta yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja siihen vaikuttaneista seikoista sekä kannanottoa tervehdyttämissuunnitelmassa esitettyihin toimenpiteisiin.

Selvityksen antaminen ei silti vaadi Keskinen ja Pakarisen mukaan mitään sellaista, mitä tavallinen tilintarkastajan työ ei sisältäisi.

– Vertaisin tätä muihin tilintarkastajien harvemmin tekemiin töihin, joissa pitää tarkastaa, mitä laki ja muut ohjeistukset sanovat. Tilintarkastajalla on valmiiksi 90 % siitä työkalupakista, jota tässä tarvitaan, Pakarinen toteaa.

Keskinen korostaa, että yhtiön tilintarkastajalla on valmiiksi tärkeää tietoa yrityksestä, jota selvityksen laatimisessa vaaditaan.

– Yhtiön tilintarkastaja tuntee valmiiksi yrityksen ansaintalogiikan, tuloksenmuodostumisen, rahoitus-tilanteen ja millaisia kirjanpidollisia käytäntöjä noudatetaan. Tilintarkastajalla on hyvät valmiudet antaa selvityksiä.

Saneeraukset ja konkurssit tilintarkastajan työn näkökulmasta

Tilintarkastajalle yrityksen elinkaaren kriisivaiheet ja loppupää tarjoavat kiinnostavaa työtä.

Keskinen mainitsee etenkin tilintarkastajan selvityksen, joka eroaa merkittävästi lakisääteisestä tilintarkastustyöstä. Hän viittaa Pakarisen tokaisemaan lausahdukseen: kannanottaminen selvityksessä on jopa suotavaa.

– Selvitystä on kiva laatia. Siinä saa olla mukana sparraamassa ja nostamassa esiin sitä, mikä on

aidosti tärkeää saneerauksen onnistumisen näkökulmasta, Keskinen kuvaa.

Myös konkurssiin liittyvät erityistarkastukset ovat tilintarkastajan näkökulmasta kiinnostavia.

– Erityistarkastusta tekevä tilintarkastaja selvittää, onko joku toiminut sopimattomasti yhtiön, velkojen tai yhteiskunnan näkökulmasta. Havainnot voivat johtaa siviili- ja rikosprosesseihin.

Myös Keskinen mainitsee konkurssit.

– Erityistarkastuksissa pääsee katsomaan pitkältä aikaväliltä pysäytyskuvaa siitä, mitä tapahtui ja mikä meni pieleen. Se on mielenkiintoista. ■

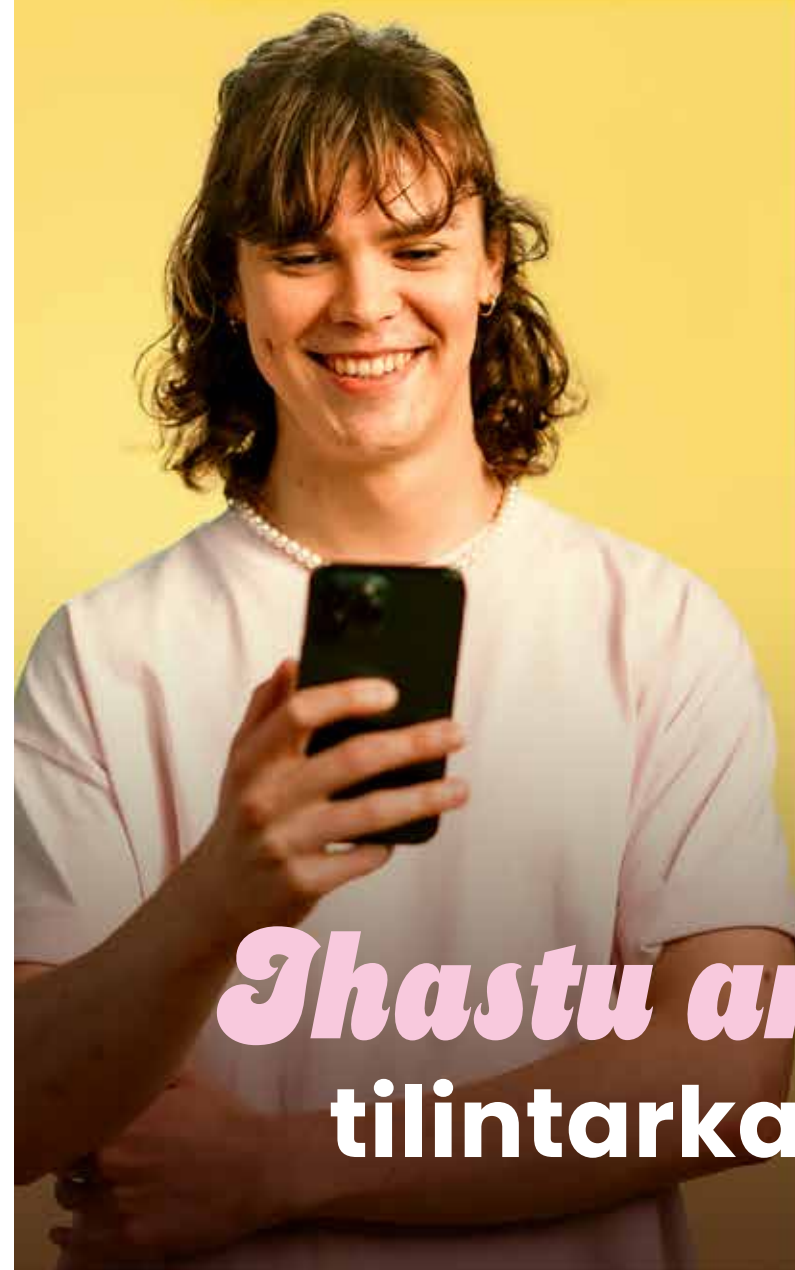
Marjukka
Kähönen

Viestinnän
asiantuntija,
Noon Kollektiivi

Mut siis... mitä sä teitkään
työkses? 🤔🤔🤔

Mä oon tilintarkastaja! ✨

Jhastu ammattiin:
tilintarkastajaksi.fi

Yhdistyksen tehtävä on palvella jäsenkuntaa

Suomen Tilintarkastajien tuore puheenjohtaja Osmo Valovirta uskoo, että tilintarkastajilla olisi annettavaa myös yhteiskunnalliseen keskusteluun.

TEKSTI **Marjukka Kähönen** Kuva **Henna Ristikangas**

Suomen Tilintarkastajat sai kesäkuussa uuden hallituksen. Puheenjohtajaksi valittiin Turussa syntynyt ja työskentelevä KHT, KRT **Osmo Valovirta**, joka on tehnyt pitkän uran eri rooleissa EY:llä.

Yhdistyksellä on merkittävä rooli alan kehittäjänä

Uuden puheenjohtajan mukaan keskeisintä uudella hallituskaudella on, että Suomen Tilintarkastajat palvelee jäsenkuntaa ja jäsenkunnan etuja edelleen mahdollisimman hyvin.

Meillä on sekä fiksun kokoinen että hyvin ammattitaitoinen organisaatio. Jäsenistöllä on vahva tuki toimiston väestä, Valovirta toteaa.

Yhdistyksen rooli jäsenistön tukijana on hänen mukaansa kahtalainen. Ensimmäinen liittyy oppimisen ja osaamisen tukemiseen.

Tilintarkastusala kehittyy vauhdikkaasti. On iso merkitys sillä, että tarjoamme jäsenille monipuolista, tilintarkastajan työn kannalta relevanttia ja laadukasta koulutusta.

Toinen rooli liittyy edunvalvontaan. Noin 90 % suomalaisista tilin-

tarkastajista on yhdistyksen jäseniä. Yksistään tämä antaa Valovirran mukaan yhdistykselle vahvan selkänojan.

Meillä on useisiin suuntiin vahva asema. Esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriössä meidän näkemyksiämme kuunnellaan ja arvostetaan, ja käymme säännöllisesti keskustelua PRH:n kanssa.

Maininnan arvoisena asiana Valovirta nostaa esiin yhdistyksen kansainväliset verkostot.

Olemme pieni ja syrjäinen maa. On arvokasta, miten aktiivisesti yhdistys toimii kansainvälisessä yhteistyössä. Sitä myös arvostetaan, että meillä on perspektiiviä oman hiekkalaatikon ulkopuoleltakin.

Jos jotain, niin vuoropuhelua sidosryhmien kanssa voisi vielä lisätä ja suhteita syventää. Ja tuoda tilintarkastusalan näkökulmaa yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Harvalla toimijalla on näin laajaa elinkeinoelämää läpileikkaavaa näkökulmaa. Voisimme ammatikuntana tuoda vahvemmin esiin esimerkiksi, miten yritysten toimintaympäristöä voisi kehittää, jotta kilpailukykyämme kansakuntana kehittyisi.

KUKA?

Osmo Valovirta

- **Koulutus:** OTK 1999, KTM 2001, KHT 2005, KRT 2024
- **Ura:** EY 2001–, eri rooleissa vuosien varrella. **Partner** 2014. Tällä hetkellä Lounais-Suomen aluejohtaja.
- **Perhe:** naimisissa, 3+2 lasta.
- **Vapaa-ajalla:** Mökkeily, mökillä kaikenlainen rakentelu ja hyytiilikunta sekä saaristoluonnosta nauttiminen, matkailu.

Muuttuvan alan pysyvät elementit

Numerot kiinnostavat Valovirtaa, mutta alalla houkuttelevinta hänelle on sen monipuolisuus ja haastavuus. Uuden oppimista on aina, eikä koskaan tule valmiiksi.

On myös kiinnostava nähdä asiakkaiden kautta erilaisia toimialoja ja liiketoimintamalleja. Teen paljon töitä perheyhtiöiden kanssa, siellä tilintarkastajan rooli voi olla hyvinkin monipuolinen.

Valovirran uran aikana ala on muuttunut digitalisaation myötä lähes paperittomaksi, kirjanpitolain

Malja uudelle hallitukselle. Kuvassa vasemmalta André Engström, Reeta Virolainen, Osmo Valovirta, Sari Hakala ja Teemu Laitinen.

rinnalle on tullut IFRS ja tilintarkastuksen sääntely on muuttunut paljon. Tuoreita uudistuksia ovat kestävyysraportointi ja LCE-standardit.

Ala on tavallaan nykyään paljon vaativampi kuin aiemmin. Ainakin osaamisvaade on kehittynyt ja kasvanut 2000-luvun alusta.

Vaikka ala muuttuu ja vaatii jatkuvaa osaamisen päivittämistä, kaikki asiat eivät kuitenkaan muutu.

Tässä työssä saa tehdä joka päivä töitä fiksujen ihmisten kanssa, niin kollegoiden kuin asiakkaidenkin. Mielikuva tilintarkastajan työstä voi olla, että tämä on yksinäistä puurtamista, mutta minulle tämä on kaikkea muuta.

Tilintarkastusalan houkuttelevuuteen on satsattava

Kun Valovirta aloitti assistenttina Ernst & Young Oy:llä vuonna 2001, hän ei tiennyt tilintarkastajan työstä paljoakaan. Nyt hän on itse roolissa, jossa voi vaikuttaa alan tunnettuuteen.

Suurimmaksi haasteeksi alan houkuttelevuudelle hän nostaa väärät mielikuvat.

Jo pelkästään tilintarkastajan nimike kuvaa aika huonosti työn sisältöä.

Myös ensimmäiset vuodet tilintarkastuksen avustavissa tehtävissä antavat hänen mukaansa työstä myös hiukan väärän kuvan.

Aluksi työ on mekaanista. Omallakin uralla parin kolmen ensimmäisen vuoden jälkeen työ on ollut ihan muuta. Isossa yhteisössä on myös monenlaisia sisäisiä rooleja, kuten johtamista.

Valovirta kertoo pohtineensa, mitkä ovat hyvän tilintarkastajan kriteereitä. Hän mainitsee loogisen päättelykyvyn sekä kyvyn hahmottaa iso kuva.

Ei tarvitse olla matemaattisesti huippuälykäs. Sen sijaan on paljon hyötyä esimerkiksi siitä, että tulee

toimeen ihmisten kanssa ja osaa hyödyntää teknologian ja datan tarjoamia mahdollisuuksia.

Valovirta haluaa tehdä työtä sen eteen, että mielikuva tilintarkastajan työstä saadaan vastaamaan paremmin todellisuutta. Hän on tyytyväinen, että parhaillaan on käynnistymässä alan tunnettuuskampanja, jota yhdistys tekee yhdessä tilintarkastusyhteisöjen kanssa.

Kampanjalla tavoitellaan opiskelijoita laajemminkin kuin vain laskentatoimen parista.

Meidän on pystyttävä viestimään paljon paremmin myös työn relevanssista. Työllämme on yhteiskunnallista merkitystä. ■

Suomen Tilintarkastajien hallitus 2024–2025

Osmo Valovirta, puheenjohtaja, EY
Sari Hakala, varapuheenjohtaja, NeonAudit Oy
Markku Katajisto, varapuheenjohtaja, PwC
André Engström, jäsen, Grant Thornton
Tuomas Ilveskoski, jäsen, KPMG
Teemu Laitinen, jäsen, SYS Audit Oy
Mirel Leino-Haltia, jäsen, hallitusammattilainen, Professor of Practice, Aalto-yliopisto
Reeta Virolainen, jäsen, Deloitte ■

JÄSENUUTISIA

Kesäpäivät 2024 Jyväskylän Laajavuoressa: Asiantuntijuutta ja viihdettä

Vuosittaiset tilintarkastajien Kesäpäivät järjestettiin elokuussa Jyväskylän Laajavuoressa. Kaksipäiväinen tapahtuma keräsi paikan päälle noin 130 jäsentä, ja yhdisti tuttuun tapaan ammattillisen kehittymisen ja mukavan yhdessäolon. Torstain ohjelmassa käsiteltiin alan ajankohtaisia aiheita, kuten kestävää kehitystä tilintarkastuksessa ja tekoälyn vaikutuksia asiantuntijatyöhön. Illan viihteestä vastasivat koomikko **Jarkko Tamminen** ja bilebändi Gebardi.

Perjantaina keskityttiin digitaalisten työkalujen hyödyntämiseen ja uusiin johtamisstrategioihin. Osallistujat saivat konkreettisia työkaluja ja uusia näkökulmia sovellettavaksi omassa työssään. Tapahtuma tarjosi mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja uusien yhteistyömahdollisuuksien luomiseen. ■

Ensi vuoden
tapahtumapaikka
on jo julkistettu:
Kesäpäiviä vietetään
Helsingissä
26.-28.8.2025!

JÄSENYYTYVÄISYYSKYSELY:

Jäsenet erittäin tyytyväisiä yhdistyksen toimintaan

Toteutimme tänäkin syksynä vuosittaisen jäsenyytyväisyyskyselyn. Kyselyyn vastasi 231 jäsentä, mikä vastaa 16 prosenttia jäsenistöstä. Vastaajista valtaosa on tilintarkastajajäseniä, ja he jakautuvat melko tasaisesti eri kokoihin tilintarkastusyhteisöihin.

Kysely paljastaa, että jäsenet ovat erityisen tyytyväisiä yhdistyksen tarjoamiin koulutusmahdollisuuksiin sekä saamaansa ammatilliseen tukeen. Positiivinen palaute näkyy myös suosittelemisasteessa: joka toinen jäsen olisi valmis suosittelemaan yhdistyksen jäsenyyttä kollegoilleen, mikä kertoo yhdistyksen tarjoaman tuen merkityksestä jäsenille. ■

Pysy ajan tasalla
ja seuraa kerran kuussa
sähköpostiisi ilmestyvää
jäsenuutiskirjettä!

TILINTARKASTAJAN TAPAHTUMAKALENTERI

Ajankohtaista alalla -päivä

Torstaina 28.11.2024, Scandic Hub, Helsinki
Ajankohtaista alalla -päivä antaa eväät kevään kiirekaudelle. Marraskuussa järjestettävä koulutuspäivä keskittyy viimeisimpiin muutoksiin kirjanpitoa, verotusta ja yhteisöjä koskevassa lainsäädännössä sekä tilintarkastuksen ohjeistuksessa ja valvonnassa.

Tilintarkastajapäivä

Pe 10.1.2025, Pikku-Finlandia, Helsinki
Tilintarkastajapäivä kokoaa tammikuussa konkurittilintarkastajat, alan tuoreimmat tulokkaat sekä alan lähimmät sidosryhmät yhteen kuulemaan mistä tilintarkastusalalla puhutaan. Koulutuspäivän päätteeksi palkitaan alalla ansioituneita. Joulukuussa 2024 valmistuvat HT-, JHT- ja KHT-tilintarkastajat kutsutaan tänäkin vuonna Tilintarkastajapäivän onnitelutilaisuuteen. Tyylikkäässä cocktailtilaisuudessa nostetaan yhdessä maljaa tutkinnon suorittaneille tilintarkastajille.

K-kiertueet

Jäsenkoulutuskiertueilla jalkaudutaan maakuntiin vaihtuvien teemojen ja asiantuntevien kouluttajien kera. Kiertueita järjestetään vuosittain kolme; K1 keväällä, K2 ja K3 syksyllä. Kiertue kiertää tyypillisesti seitsemällä paikkakunnalla tai siihen voi osallistua etäkoulutuksena.

Kesäpäivät

Kesäpäivät on vuoden suurin ja monipuolisin tapahtumamme, jossa yhdistyvät tilintarkastajan osaamista päivittävät koulutukset sekä rento yhdessäolo ja verkostoituminen kollegoiden kanssa. Kaksipäiväinen koulutus järjestetään elokuussa ja se starttaa tilintarkastajien golfkilpailulla. Ensi vuonna Kesäpäiviä vietetään Helsingissä 26.-28.8.2025! Laitahan päivämäärä jo kalenteriin!

**Kokeile
maksutta!**

RAJATON

KOULUTUSPALVELU

IFRS

Palkkahallinto

Kirjanpito

Kestävä liiketoiminta

Tilinpäätös

ALV

Sisäinen laskenta

Verotus

Taloushallinnon tärkeimmät ja ajankohtaisimmat koulutukset.